Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 225. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 18-го ЖОВТНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 18, 1978 No. 225. VOL. LXXXV.

Відділ УККА у Філядельфії підготовляється до СКВУ та Дня Жалоби

Філядельфія (УККА). — В середу, 11-го жовтня ц. р., відбулося звичайне місячне засідання керівних органів Відділу УККА у Філядельфії, на якому підсумовано діяльність на протязі літніх місяців і заплановано працю на зимовий сезон. Щоб посилити працю, а зокрема збірку Українського Народного Фонду, поширено Управу Відділу двома додатковими членами, а саме Михайлом Ковальчиним і Василем Тисаком.

У своєму звідомленні діяльности, голова Відділу проф. д-р Петро Стерчо поінформував учасників засідання, що Відділ Розваг Міського Уряду Філядельфії уже тепер запропонував Відділові УККА у Філядельфії знову влаштувати Український Фестиваль музики, пісні й танку в Робін Гуд Делл амфітеатрі влітї 1979 року. Після обміну думок, рішено встановити дату цієї великої всегромадської культурної імпрези на всеміському форумі на п'ятницю, 17-го серпня 1979 року. Рівнож рішено всесторонньо підтримати розбудову культурно-спортового центру УСО „Тризуба", схваливши дотацію на цю ціль у сумі 500 дол., не зважаючи на невеликі фінансові засоби, що ними Відділ УККА диспонує, в надії, що й наші товариства та громадяни чинно підтримають благословенне українським духовенством діло.

Після звіту імпрезового референта мгра Івана Скочиляса, рішено в надходячому сезоні сконцентрувати свою увагу на ось такі імпрези Відділу:

— У неділю, 22-го жовтня ц. р., взяти участь в Дні Жалоби в Бавнд Бруку, куди поїдуть окремі автобуси з-під „Тризуба", під керівництвом організаційного референта мгра Володимира Яцева. Управа Відділу закликає все патріотичне українське громадянство взяти участь у протесті проти штучно насадженого в Україні голоду 45 років тому московсько-большевицьким режимом. Зновуж, хто не зможе поїхати до Бавнд Бруку має нагоду взяти участь у концерті в 100-річчя народин Лесі українки у Філядельфії в авдиторії Середньої Школи для Дівчат при Брод і Олней вулицях о год. 4-ій по полудні.

— У середу, 25-го жовтня ц. р., о год. 7:30 увечері, в приміщенні УСО „Тризуба", Відділ УККА влаштовує громадську нараду в рамках підготови до Третього Світового Конгресу Вільних Українців. Усі членські організації Відділу УККА повинні прислати своїх представників, як і широкі кола української громади повинні взяти участь.

(Закінчення на стор. 6)

Організаційні й громадські справи були темою нарад Округи УНС в Ню Йорку

Ню Йорк, Н. Й. (в. л.). — З метою пожвавлення організаційної праці у Відділах Українського Народного Союзу, тепер в осінньому сезоні відбуваються наради Округ УНС з участю представників Головного Уряду ціллю яких є не тільки осягнути намічену кількість членства, (2.500 до кінця цього року), але також заохотити членство до активного громадського життя.

Така нарада нюйоркської Округи відбулася в п'ятницю, 13-го жовтня ц. р. в приміщенні Українського Народного Дому при 2-ій евеню з участю заступниці головного предсідника п-і Марії Душник, головного організатора Василя Оріховського, до речі перший раз в новій функції на такій нараді, і головного радного, а рівночасно голови Окружного Комітету Миколи Хоманчука, який відкрив Збори, подякував делегатам за підтримку його кандидатури на 29-ій Конвенції УНС, привітав головних урядовців і голову нюйоркської Округи інж. Богдана Мака і провадив нарадами.

Присутні на нараді секретарі та інші урядовці Відділів, а також конвенційні делегати, обговорили справи: організаційні і загальногромадські, зокрема підготову до ювілейного відзначення 85-річчя „Свободи", 45-річчя „Українського Тижневика" і 25-річчя діточого журналу „Веселка", яке відбудеться 16-го грудня ц. р. в готелі Рузвелт на Медисон евеню та багато інших справ. Бенкетом займається окремий Комітет, до якого входять д-р Іван Серант — голова, д-р Іван О. Фліс, п-і Марія Душник, мгр Орест Питляр, Михайло Юзенів, Степан Чума, д-р Аскольд Лозинський і Василь Цюпа. Напередодні бенкету заплановано відбути в залі Літературно-Мистецького Клюбу панель з участю представників українських і етнічної преси, а також влаштувати виставку видань В-ва „Свобода".

Організаційні й інші союзові справи докладно з'ясував головний організатор Василь Оріховський, який подав, що Округа виконала на 75 відсотків свою квоту в

(Закінчення на стор. 6)

Д-р Лука Луців важко занедужав

Бруклин, Н. Й. — З кінцем минулого тижня тут у своїм мешканні важко занедужав та був перевезений у важкому стані до лікарні проф. д-р Лука Луців, відомий науковець-літературознавець, колишній рецензент у львівському „Віснику" (під літературним псевдонімом: Лев Граничка), від 1952-го року член Редакції „Свободи" і від переходу на емеритуру в 1971-му році її постійний рецензент, автор багатьох томів праць, головно з літературознавства. У найближчому часі у в-ві „Свобода" появиться монументальна збірка вибраних рецензій його ж авторства.

Проф. д-рові Л. Луцеву цього ж року сповнюється 83 роки. Із перших лікарських повідомлень виходить, що причиною недуги є недомагання жовчі і в хвилині, як подавано цю вістку, передбачається можливість операції, якщо загальний стан недужого на це дозволить. Недужий перебуває під лікарською опікою д-ра Олекси Лятишевського.

Проф. д-р Лука Луців

ПОЛЬСЬКОГО КАРДИНАЛА КАРОЛЯ ВОЙТИЛУ ОБРАНО НА 264-го ПАПУ РИМСЬКОГО

ВИБІР ПАПИ ІВАНА ПАВЛА II ВИКЛИКАВ СЕНСАЦІЮ В СВІТІ

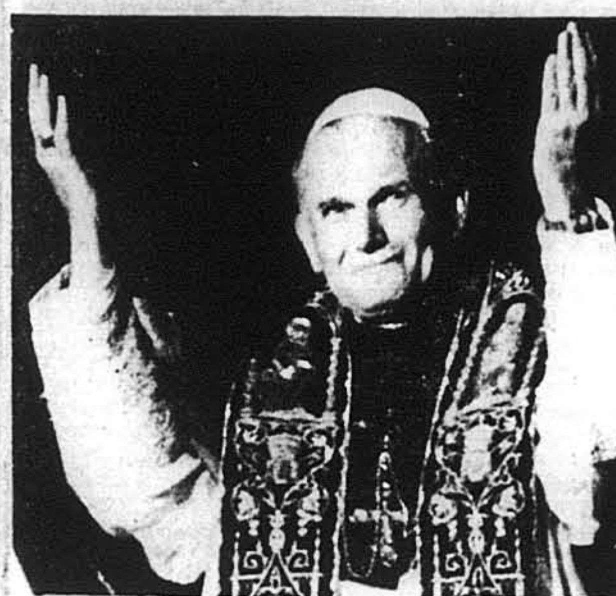
Ватикан. — „Я боявся прийняти цей вибір, але зробив це в дусі покори перед Нашим Господом і в повній вірі в Його Матір, Найсвятішу Мадонну... Починаймо знову на тому шляху, шляху історії та Церкви — починаймо з Божою поміччю та допомогою людства'', — заявив Папа Іван Павло Другий, ще донедавна польський кардинал Кароль Войтила, архиєпископ Кракова, якого князі Католицької Церкви на своєму конклаве-зібранні у понеділок, 16-го жовтня, вибрали на 264 Папу Римського.

Папа Іван Павло II — це перший неіталійський Вселенський Архиєрей за останніх 455 років, тобто від понтифікату Папи Адріяна (1522-1523), і перший поляк на Римському Престолі. Його вибір спершу викликав здивування, сенсацію, а відтак радість в світі. Повідомлення, що він прийняв ім'я Іван Павло II вказує, що плянує продовжувати програму своїх трьох попередників: Івана XXIII, Павла VI і Івана Павла І, який помер несподівано 29-го вересня ц. р. на 34-му дні свого понтифікату.

Вибір 58-річного кардинала Войтили на нового Папу Римського наступив в третій день конклаве кардиналів, яке почалося минулої суботи, 14-го жовтня, але перший раз кардинали голосували щойно в неділю, а вибір наступив по восьмох голосуваннях.

Коли проголошено вислід вибору, то присутні на площі св. Петра спершу були здивовані, бо більшість коментаторів передбачала, що і цього разу конклаве вибере італійця. Однак, коли Папа Іван Павло II з балькону промовив до зібраних плинною італійською мовою, оваційним оплескам і вигукам радости, „Віва іль Папа'', не було меж.

У вівторок вранці, 17-го жовтня, новообраний Папа у сослуженні понад сто кардиналів, у Сикстинській каплиці, де і відбулося конклаве, відправив Службу Божу, під час якої виголосив коротку проповідь, з пієтизмом висловився про свого попередника Івана Павла І, заявив, що ще заскоро оголошувати програму його понтифікату, зазначив, що епископи повинні мати більший голос щодо адміністрації Католицької Церкви, а також сказав, що „зміни в Літургії вистачальні'', в той самий час перестерігаючи тих, які досі відмовляються погодитися на Богослуження в рідних мовах, замість по-латині, що їх опозиція виходить на некорисить цілій Вселенській Церкві.

Папа Іван Павло II вкоротці після вибору на Апостольський Престіл

Нового Папу Римського, який народився в 1920-му році у Вадовицях біля Кракова у родині робітників, вважають консерватистом відносно догм Церкви, але прогресивним щодо соціяльних питань, як теж у ділянці загальнолюдських прав. Перед тим, заки став священиком у 1946 році, він працював у фабриці хемікалій і його опісля називали „кардиналом-робітником''.

Хоча деякі коментатори твердять, що на конклаве вирішено вибрати кардинала Войтилу, щоб в такий спосіб продовжувати діялог з комуністичним Сходом, то більшість аналітиків вважають, що своїм вибором кардинали хотіли вказати Москві, ярим комуністичним країнам-сателітів, як теж комуністичним партіям у державах Західньої Европи, що Католицька Церква готова поборювати пляни атеїстичного комунізму в цілому світі, подібно як це робив кардинал Войтила у комуністичній Польщі. Думають, що новий Папа Римський, маючи довголітній досвід у його батьківщині, де відносини між Католицькою Церквою та комуністичним режимом часами позначаються гострою конфронтацією, а часами взаємними компромісами, зуміє „дати собі раду'' із складною проблемою в Італії, де комуністична партія находиться на другому місці щодо сили після Християнсько-демократичної партії.

Новий Папа Іван Павло закінчив університетські та богословські студії в Римі і Кракові, викладав етику в Католицькому університеті в Люблині та теологію в Ягайлонському університеті в Кракові. Він автор багатьох статтей і праць на теологічні теми, плинно володіє шістьма мовами, включно з англійською. Був висвячений на епископа в 1958-му році, архиєпископом Кракова став у 1964-му, а кардиналом у 1967-му.

Будучи ще кардиналом, теперішній Папа Іван Павло часто відвідував різні країни, побуваючи кількакратно в ЗСА. У липні 1976 року тодішній кардинал Войтила брав участь в Евхаристійному Конгресі у Філядельфії, Пеннсилвенія. Відвідав тоді він ряд польських парафій в різних містах і містечках Америки.

Тоді, між іншим, кардинал Войтила 28-го липня відвідав Український Науковий Інститут Гарвардського Університету, де виявив велике зацікавлення діяльністю цієї наукової установи, як теж взаємовідносинами в ЗСА поміж поляками та українцями.

Цікаво відмітити, що св. п. Софії Марія Филипчак, покійна дружина д-ра Бориса Филипчака, українського лікаря з Пассайку, Н. Дж., була кузинкою теперішнього Папи Івана Павла II.

Світова реакція на вибір нового Папи Римського дуже позитивна, а зокрема в Польщі та серед американських громадян польського походження. Президент Джіммі Картер висловив радість з вибору кардинала Войтили на Вселенського Архиєрея, а д-р Збігнєв Бжезінські, головний дорадник Білого Дому для справ крайової безпеки, який особисто знайомий з Папою Іваном Павлом, висловив думку, що він буде „сильним пастирем''.

Совєтське пресове агенство ТАСС і совєтські газети покищо обмежилися до коротких і сухих звідомлень про вибір польського кардинала Войтили на 264-го Папу Римського.

Лава присяжних визнала совєтських шпигунів винними

Нюарк, Н. Дж. — Лава присяжних на процесі проти двох совєтських шпигунів, Вальдика Енгера і Рудольфа Чернаєва, колишніх працівників в секретаріяті Організації Об'єднаних Націй, визнала обидвох підсудних винними у шпигунстві на користь Совєтського Союзу. Як відомо, обидва шпигуни намагалися купити за 20 000 долярів від ляйтенанта американської військової фльоти Артура Е. Ліндберга засекречені матеріяли, які відносились до оборони ЗСА, новочасних підводних човнів „Трайдент'' і модерної зброї, яку військова фльота вживає проти підводних човнів.

Вісім мужчин і чотири жінки, які входили до лави присяжних, проголосили в кінці минулого тижня своє рішення після 9-годинних нарад. Федеральний суддя Фредрік Б. Лейсі заявив ще перед відходом членів лави присяжних на нараду, що Енгер і Черняєв повинні відповісти за три різні справи: шпигунство в намаганні одержати інформації про оборону ЗСА, вербування американських громадян на шпигунську роботу в користь іншої держави і передання засекречених документів совєтським чинникам. Згідно з американським кримінальним законом обидва шпигуни можуть одержати 10 років, або доживотне ув'язнення.

До процесу обидва підсудні перебували на волі під опікою амбасадора СССР Анатолія Добриніна, а в понеділок, 16-го жовтня ц. р. суддя Лейсі вирішив, що вони далі залишаться на волі аж до засуду, тобто до 30 жовтня.

Політичні спостерігачі стверджують, що перекручування деяких фактів з перебігу процесу у совєтській пресі може спричинитися до ускладнення дипломатичних відносин між З'єднаними Стейтами Америки і Совєтським Союзом. Ще минулого тижня совєтська газета „Известия'', орган Верховної Ради СССР, критикуючи процес і називаючи його „зле аранжованим дедективним фільмом'', натякнула на можливість погіршення відносин між обидвома країнами.

У зв'язку з цим поширюються спекулятивні інформації, що обидвох шпигунів ЗСА намагатимуться обміняти за совєтських дисидентів, включаючи сюди й Анатолія Щаранського, який недавно був засуджений совєтським судом на 13 років концтабору за „зраду батьківщини'' і антисовєтську пропаганду.

Бельгійський прем'єр зрезиґнував

Брюссель, Бельгія. — Прем'єр-міністер бельгійського уряду Леон Тіндеманс зрезиґнував в кінці минулого тижня зі свого становища, коли коаліційний кабінет не прийняв його пляну розв'язки етнічної і мовної проблеми.

Дискусія над пляном прем'єра Тіндеманса велася на засіданнях уряду і в парляменті майже пів року часу і врешті наступив двоподіл думок між фламанською Соціял-християнською партією (партія Тіндеманса), соціялістами і двома іншими меншими політичними партіями, які входили до урядової коаліції. Плян Тіндеманса передбачав зрівняння фламанської і французької національних меншин і мов, тому, що франкомовні бельгійці домінували не тільки в уряді, але також в культурному житті Бельгії.

Бельгійський Найвищий Суд висловив був своє застереження до пляну уряду, але прем'єр Тіндеманс все одно вирішив передати справу на вирішення парляменту. Коли парлямент відкинув пропозицію прем'єра, Тіндеманс демонстративно покинув засідання і того самого дня передав на руки короля Будуїна свою резиґнацію. Король розпочав тепер переговори з лідерами політичних партій з метою знайдення відповідної особи на місце прем'єра.

СУА ВІТАЄ Н. СВІТЛИЧНУ НА ВОЛІ, ЗАПЕВНЯЄ СВОЮ ПІДТРИМКУ

Ню Йорк (о.с.п.). — Негайно після цього, як рознеслась вістка, що Надія Світлична прибула до Риму з СССР, Головна Управа Союзу Українок Америки вислала їй привітання та запевнення моральної і матеріяльної допомоги.

Надія Світлична

Як уже інформовано, Н. Світлична прилетіла до Риму в четвер, 12-го жовтня ц. р. з синами Яремою, 9 років та Іваном, 4 місяці. Спершу вона замешкала в одному з готелів в Римі, а опісля перенеслась до обителі української католицької церкви свв. Сергія і Вакха, яка є під опікою Блаженнішого Патріярха Йосифа. Невдовзі Н. Світлична плянує переїхати до ЗСА і тимчасово замешкати у Філядельфії в родини, яка допомогла їй виїхати з СССР.

У своєму повідомленні Головна Управа СУА інформує, що вже розписано збірку серед членкинь на допомогу Н. Світличній та її синам. Крім цього, СУА звертається із закликом до громадянства прийти Н. Світличній з моральною і фінансовою допомогою.

Москва заатакувала амбасадора Малколма Туна

Москва. — Газета „Правда", орган ЦК КПСС, заатакувала у числі з суботи, 14-го жовтня ц. р. персонально амбасадора З'єднаних Стейтів Америки в Совєтському Союзі Малколма Туна, закидаючи йому погану поведінку і поширення наклепів на Совєтський Союз в часі його політичних виступів в ЗСА.

„Правда" пригадує амбасадорові Тунові такі звороти у його промовах, як відклик на поширення совєтського расизму, бомбардування американської амбасади в Москві електронними мікрохвилями від чого фізично терпіли службовці амбасади, „панічний страх" Совєтського Союзу перед Китайською Народною Республікою тощо.

„Одне є певним, — заявляє „Правда", — дипломат Тун поводився скрайньо недипломатично", а всі його закиди, мовляв, не були гідні амбасадора з такою ранґою.

Державний департамент ЗСА відкинув усі обвинувачення Москви проти амбасадора Малколма Туна. Речники Державного департаменту не коментували статті в „Правді", але відмітили, що вони уважають, що інформації і закиди проти Туна не є правдиві.

Американські засоби масової інформації пригадують, що це вже другий напад совєтської преси на М. Туна на протязі останніх двох місяців, в часі яких амбасадор Тун, перебуваючи в ЗСА, виступав з доповідями і лекціями на університетах, завданням яких радше було приспішити підписання договору про обмеження стратегічної зброї між ЗСА і СССР і вияснення деяких неясних аспектів цього договору.

„Правда" закидає Тунові, що він „прокидається совєтознавцем", забуваючи про свою офіційну функцію яку він виконує у політичному житті його країни. Совєтські пропагандисти кажуть, що амбасадорам закордонних країн не мусить подобатись все, що діється в краях їхніх акредитацій. „Правда" пригадує Тунові і повчає його, що в Совєтському Союзі, мовляв, усі форми геноциду, расизму, расової дискримінації і націоналістичного розбрату є проголошені незаконними формами і за них строго карають совєтські суди. „Правда" висловлює також здивування для чого потрібна була Тунові „казка про мікрохвилі" в американській амбасаді і закінчує свій напад насмішкою, що може „американський амбасадор не розрізняє своїх хвиль від чужих".

Політичні коментатори пригадують, що Москва вже від самого початку призначення Туна амбасадором ЗСА до СССР, виступала проти нього і довго вагалася з його затвердженням.

Шостий Баль Української Преси

Джерзі Сіті. — Як уже поінформовано, цьогорічний 6-ий з черги Баль Української Преси в ЗСА, відбудеться у Філядельфії, у суботу, 4-го листопада ц. р., у залі Авдиторії св. Йосафата. Баль цей відбудеться спільними стараннями Фінансової Комісії СФУЖО та Спілки Українських Журналістів в Америці.

Із цієї нагоди у понеділок, 9-го жовтня ц. р., відвідали редакцію „Свободи" представники СУЖА, Фінансової комісії СФУЖО та Ділового Комітету Балю Української Преси в складі: п-і Ольга Кузьмович — голова СУЖА, п-і Марія Галій — секретар Фінансової Комісії, мгр Квітка Семанишин — референтка Конкурсу вибору Кралі і Князівен Української Преси на рік 1978 і мгр Олександер Луцький — пресовий референт Ділового комітету 6-го Балю Української Преси.

Представники Ділового Комітету Балю Української Преси в розмові з редактором з'ясували значення і ролю того роду імпрези та поділилися іншими інформаціями у зв'язку з цьогорічним балем, наголошуючи його важливе значення культурно - громадського характеру.

Цьогорічний баль не відбудеться у звичайному, карнавалову часі, — вдальшому інформували представників комітету, — із-за перевантаження різними імпрезами, але щоби затримати традицію влаштовування Балю Української Преси, Фінансова комісія СФУЖО, що її на протязі довгих років очолює п-ні Марія Харина, та Управа Спілки Українських Журналістів, вже другий рік очолена ред. Ольгою Кузьмович, вирішили відбути цьогорічний баль осінню і то в українській залі. Це й зменшить видатки і ручить про біль

(Закінчення на стор. 6)

Представники Ділового Балю Української Преси під час відвідин редакції „Свободи". (Зліва): ред. Євген Федоренко, ред. Володимир Левенець, мгр Квітка Семанишин, ред. Олександер Луцький, ред. Ольга Кузьмович, п-і Марія Галій, ред. Рома Сохан-Гадзевич, ред. Любов Коленська та ред. Зенон Снилик.

(Світлив ред. Ігор Длябога).

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Левенець, Зенон Снилик (тепер виконуючий обов'язки голови Колегії), Василь Тершаковець і Євген В. Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Оправдана вимога

Минулого тижня 80 сенаторів звернулися листовно до президента Джіммі Картера із закликом поробити всі можливі заходи, щоб Рада Безпеки Об'єднаних Націй розглянула справу геноциду в Камбоджі, де, згідно з твердженням недавніх втікачів з тієї азійської країни, комуністичний уряд ,,Хмер Руж'' протягом останніх трьох років спричинив загибель 1,2 мільйона осіб із 8-мільйонового населення.

Цей заклик такої великої кількости сенаторів дуже влучний, бо хоча президент Джіммі Картер вже раніше видвигнув пропозицію, щоб закиди проти комуністичного режиму Камбоджі перевірила Комісія ОН відносно прав людини, як теж публічно заявив, що камбоджський комуністичний режим є ,,найгіршим порушником прав людини в світі'', то народовбивство в Камбоджі продовжується. Згадана Комісія ОН не включила справи Камбоджі в свою агенду, бо в ній домінують комуністичні держави і країни ,,третього світу'', а сама заява президента Картера про те, що Камбоджа є найгіршим порушником прав людини також не мала впливу на припинення народовбивства в тій азійській країні, бо Президент не запропонував жадних конкретних акцій проти вбивників із ,,Хмер Руж''.

А конкретні протизаходи конечно потрібні, бо зразу після захоплення влади в квітні 1975-го року комуністичні ,,Хмер Руж'' зарядили примусову евакуацію населення всіх міст, переселюючи тих камбоджців в сільськогосподарські райони, в дикі джунґлі та гірські околиці, щоб в такий спосіб знищити минуле країни, розірвати родинні і приятельські зв'язки серед населення, створити суспільну порожнечу, на місце якої комуністичні володарі плянують встановити ,,цілком нове соціялістичне суспільство''. Крім того, в концентраційних таборах і в'язницях згинула і далі гине та поневіряється велика кількість камбоджців, яких переслідують за їхні політичні та релігійні переконання. У наслідок того комуністичного терору згинуло, як згадано, понад один мільйон камбоджців і з кожним днем падають нові жертви.

Якщо уряд президента Картера встановив ембарго на постачання зброї та інших стратегічних продуктів таким порушникам прав людини, як Уганда та Південно-Африканська Республіка, то може і повинен заініціювати конкретні протизаходи відносно Камбоджі.

Очевидно, що нема підстав передбачувати, що ЗСА чи інші країни вільного світу, під проводом Об'єднаних Націй, розпочнуть військову кампанію проти камбоджського диктаторського уряду, як це недавно пропонували демократичний сенатор Джордж МекҐоверн із Південної Дакоти та Лон Нол, колишній президент Камбоджі, але президент Картер повинен поробити належні заходи, щоб справа ґеноциду в тій азійській країні була видвигнена на форумі Ради Безпеки Об'єднаних Націй, як це закликає 80 членів Сенату ЗСА.

Заклик сенаторів відносно Камбоджі може послужити прецедентом для подібних закликів законодавців ЗСА відносно порушення прав людини в Совєтському Союзі, зокрема порушення національних, політичних, релігійних і загальнолюдських прав в Україні. Щоб такий заклик став дійсністю, то треба наполегливої інформативної праці з боку цілої української громади в ЗСА, особливо потрібно інформувати вибраних нами сенаторів і конгресменів про порушення Москвою всіх прав українського народу. Недавня одноденна акція УККА і УНСоюзу у Вашінгтоні, під час якої представники української громади зустрічалися із законодавцями, була дуже успішною, але такі та інші контакти з членами Конґресу треба вдержувати постійно і вести оборонні акції систематично та наполегливо.

М. Платковський

НІМЕЦЬКА ПОЛІТИКА

Якщо ствердити, що в Західній Німеччині відбувається постійна боротьба за владу поміж урядовою коаліцією й опозицією, то в цьому явищу немає нічого особливого: те саме ми спостерігаємо і в різних інших державах демократичного світу. Це є основною рисою в кожній демократичній системі. В Німеччині сучасний стан позначається деякими особливостями.

Насамперед треба ствердити, що урядова коаліція, що складається із соціялістичної і малої ліберальної партії, має особливо після останніх виборів два роки тому, незначну більшість у федеральному парляменті в порівнянні з християнсько - демократичною опозицією. Ні соціялістична, ні християнсько-демократична партії не мають абсолютної більшости, а тому мала ліберальна партія визначає, властиво, хто має бути при владі, що справляє багато злої крови для обох великих партій. Цікаво також відмітити, що Німецька Федеральна Республіка складається з кількох більших чи менших автономних ,,країв'', з яких кожний має свій місцевий уряд на чолі з прем'єром і які посилають свої представництва до другої палати репрезентантів, т. зв. ,,Бундесрату''. Тому, що в більшості ,,країв'' при владі є опозиційна християнсько-демократична партія, в другій палаті більшість має опозиція, а не урядова коаліція.

У двох з автономних ,,країв'' мають у жовтні відбутися вибори до крайових парляментів (в Гессені 8-го і в Баварії 15-го жовтня). В Баварії автономна Християнсько - Соціяльна Партія (що перебуває у тісному союзі із загальнонімецькою Християнсько-Демократичною Партією) від довшого часу має абсолютну більшість, в останніх виборах одержала понад 60 відсотків голосів. Тому тут результати виборів не підлягають сумнівам. Ідеться лише про те, чи християнські демократи втримаються на своєму попередньому поземі. Це важливе для них з престижевих міркувань, бо власне після цьогорічних виборів баварським прем'єром стане визначний політик в загальнонімецькому маштабі, голова партії Франц Штраус, який рішився осісти в Баварії, хоч уже не раз мав становище федерального міністра в різних ресортах і про нього говорилося як про можливого кандидата на федерального канцлера, себто голову уряду Німецької Федеральної Республіки. Він є знаний із своїх консервативних і антисовєтських переконань.

Велике значення мають натомість вибори в Гессені. Цей край був твердинею соціялістів. Лише в останніх виборах християнські демократи під проводом свого місцевого лідера Дреґґера (що також є знаний із свого консервативного і антисовєтського наставлення) стали найсильнішою партією так, що соціялісти могли залишитися при владі лише в коаліції з лібералами. Чи вдасться Дреґґерові здобути цим разом абсолютну більшість для своєї партії? Передбачення не можуть бути певними, в кожному разі, Дреґґер потрапить, мабуть, ще зміцнити стан посідання християнських демократів.

Якщо християнські демократи переможуть в Гессені, то це може мати досить далекосяглі наслідки. Поперше, вони матимуть більшість двох третин в другій палаті, а значить матимуть змогу бльокувати всі законопроєкти урядової коаліції, себто фактично унеможливити її урядування. Подруге, це так може вплинути на партію лібералів, що вона вже тепер, два роки перед федеральними виборами, розглядатиме справу дальшої коаліції з соціялістами, що дасть можливість християнським демократам уже тепер прийти до влади в Німеччині: дехто з визначних лібералів уже тепер публічно висловлює думку, що після перемоги християнських демократів в Гессені, урядова коаліція поміж соціялістами і лібералами у федеральному маштабі виявиться неможливою. В кожному разі, перемога опозиції в Гессені матиме психологічний вплив на виборців, що уможливило б перемогу опозиції у загальнонімецьких виборах в 1980 році.

Виборча кампанія оперує переважно арґументами внутрішньої політики. І хоч безробіття трохи зменшилося, інфляція зменшилася (сповільнився зріст цін) і соціялістично-ліберальна коаліція мала в останньому часі деякі успіхи в поборюванні тероризму (дуже пекуча справа в Німеччині), проте опозиція знаходить немало матеріялів, щоб допекти коаліції в Бонні. Недотягнення соціяло-лібералів в крайових справах теж грають ролю. Мимоволі виникають також і справи зовнішньої політики: головна тема — т. зв. східня політика Боннського уряду, тим більше, що і Штраус і Дреґґер виявляють себе великими противниками цієї східньої політики.

Недавно канцлер Німеччини, соціяліст Шмідт, присягаючись, правда, одночасно на союз із Заходом, в першу чергу із ЗСА, ще раз повторив ,,кредо'' зовнішньої політики соціяльно-ліберального уряду: він не бачить жадної аль-

(Закінчення на стор. 6)

І. Пеленська

У ПОВЕНІ ЮВІЛЕЇВ

Майже 100 років тому геній поета у візії майбутнього найбільше боявся, без огляду на те, чи Україна буде знаходиться в повазі і блеску, чи в упадку, одного:

,,...одного лиш тобі
благаю з неба,
Щоб з горя й голоду
не бігли геть від тебе
Твої найкращії сини''.
,,Рефлексія''

Що ж сказав би Іван Франко тепер, коли цілі покоління ,,біжать геть'' від рідного слова і рідної справи не з горя і не з голоду; в Україні під терором, а в діяспорі із звичайного українського почуття меншевартости. Тож на ціну золота важимо ті молоді сили, які і в світовому морі пливуть рідною течією до рідних берегів. Тих, що говорять українською мовою, тих, що працюють в організаціях молоді, тих, що, осягнувши навіть визначні професійні становища, не залишають своєї спільноти. Разом із переслідуваними чи то на волі, чи за ґратами в Україні, вони творять аванґард українського майбутнього.

У численних ділянках культурного і громадського життя відчувається цей приплив молодих ідейних одиниць. А одначе є ділянка, де їх немає. І вона не маловажна. Це ділянка, без якої культурна національна спільнота не може існувати. Це ділянка преси. Розпачливий крик ,,українська преса корчиться'', ,,українська преса не має майбутнього'', це не пуста загроза. Українська преса тратить із дня на день співробітника і читача. Законом часу. Не тому, що між молодими українцями немає талановитих журналістів. Багато з тих, які покінчили, чи кінчають, університетські студії, студіювали теж і журналістику. Деякі навіть знають проблематику. Одначе вони можуть писати на українські теми лише чужими мовами, чого вони переважно не роблять. Ті, які дописують до чужомовних сторінок, головно в ЗСА і Канаді, належать до цих ,,деяких''.

Тож проста логіка диктує спрямувати увагу на цей відтинок українського життя, який у нас наявно занедбаний. Однією із спроб вишукувати й виводити на денне світло молоді журналістичні сили є балі преси, на жаль лише в ЗСА і Канаді і то лише в одній місцевості. Під маркою конкурсів на краль і князівен виходять на яв майбутні молоді інтелектуалістки, в тому й журналістки, бо критерієм оцінки при виборі першунів є не так фізична краса, як знання з ділянки українознавства, змога вислову в рідній мові в слові і в письмі. Але тому власне не легко одержати кандидаток на баль преси, тоді коли на інших балях і забавах їх не бракує, багато бо з них навіть не потребує говорити українською мовою.

Досі відбулося в Америці, заходом Фінансової Комісії СФУЖО і Союзу Українських Журналістів Аме

(Закінчення на стор. 5)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Будьмо на сторожі

В суботу, 7-го жовтня ц. р., в Ню Йорку на телевізійній станції WOR-TV каналі ч. 9, розпочалася двадцятигодинна програма п. н. ,,Незнана війна''. Ця програма, як довідуємося з пояснень в пресі, має на цілі показати американській публіці незнані їй аспекти Другої світової війни на сході Европи. Програма продовжуватиметься в суботи від год. 7-ої до 8-ої год. увечері.

Початок цієї серії, якої оповідачем є відомий фільмовий артист Бирт Ланкестер, вказує, що майже усі джерела та інформації до неї одержано зі совєтських архівів.

Хоча в програмі повідомлено, що у першому епізоді будуть показувати взяття німцями Києва, цього ми не бачили. Зате переливалося в тексті та фільмі від совєтської пропаґанди і зразків геройства совєтського населення і бійців.

Якщо ця серія буде дальше розвиватися в тому напрямі, треба українцям на американському терені добре за нею вже тепер слідкувати, щоб не повторився ,,Голокост''.

Треба теж реагувати негайно, телефонувати і писати до дирекції WOR-TV 9, як також до спонзорів цієї серії, серед яких є широко відомі фірми як Амерікан Експресс та Мануф. Ґановер Траст, коли будуть якінебудь неточності чи фальшування ролі українського населення у воєнних подіях в Україні. Зокрема це важливе тому, що серія має поручення американських виховних організацій — значить є призначена для молоді.

З досвіду ,,Голокост'' знаємо, що ми звичайно далеко запізнені у таких акціях. Тому уважаю за потрібне звернути увагу на цю програму, щоб ми цим разом знову не діяли запізно і замало, а були на сторожі і станули як треба відразу в обороні історичної правди, яку так залюбки наші вороги фальшують.

Ольга Кузьмович
Бабилон, Н. Й.

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Проф. д-р Василь Лев. БОГДАН ЛЕПКИЙ, 1872-1941, ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ. Записки Наукового Товариства ім. Шевченка, т. СХС III. Ню Йорк-Париж-Сідней-Торонто, 1976, ст. 396. (В дійсності книжка вийшла в 1978 році).

Цю монографію про Богдана Лепкого видано коштом Фундації ім. Б. Лепкого при Науковому Товаристві ім. Тараса Шевченка в ЗСА. Про цю Фундацію подбала родина покійного поета. Виринає запит, хто мав би фінансувати праці про тих наших письменників, творчість яких московські окупанти України знеславлюють так само, як це вони роблять з автором славної епопеї про Мазепу — Б. Лепким?

Та залишім цю занедбану в нас справу, і вертаймося до праці про Б. Лепкого, що її дбайливо опрацював професор д-р Василь Лев, працюючи над нею кілька років, студіюючи те все, що було надруковане і використовуючи архів письменників в його родині.

Проф. Константин Біда коротко інформує про автора монографії — проф. В. Лева (ст. 7-8). Ця монографія складається із трьох. Найцікавіша для читача — перша частина ,,Життя і творчість'' (ст. 17-247), що є основою монографії. У другій частині говориться про родовід родини Лепких (ст. 253-271), цю частину опрацював покійний вже син поета — д-р Лев Ростислав Лепкий. Автор дещо доповнив цей розділ. В третій частині подана ,,Бібліографія друків Б.Лепкого''(ст.2,,а''), що її склали Євген Юлій Пеленський, Зенон Кузеля і Василь Лев (ст. 291-363).

В. Лев цікаво, ,,немов у повісті, оповідає про ,,життєвий шлях'' поета, про його життя на Поділлі, про навчання у бережанській гімназії, про студії у Відні і у Львові, про його зацікавлення малярством і музикою і вкінці про педагогічну працю письменника, з якої він жив. Виклади Б. Лепкого в університеті були дуже цікаві, як згадують про це його колишні студенти.

Найбільше місця присвячено літературній творчості Б.Лепкого (115-232), розглядові його поезії й прози — оповідань, повістей та писань для дітей. Автор прочитав кільканадцять збірок поезій на те, щоб визначити тематику поезій: особисті мотиви, осінні, любовні, поезію спогадів і туги, поезію гір і моря, громадянську поезію та патріотичну.

Подібно автор оцінив і прозу Лепкого, в якій знайшов селянську тематику, позитивні і негативні типи, так званих, ,,сурдутовців'' (інтелігентів), духовенство і світських інтелігентів, воєнну тематику прозою і ,,особисте'' в оповіданнях Лепкого.

Повісті Лепкого поділив автор на ,,сучасні й історичні''; з першою тематикою має Лепкий чотири повісті, з другою — десять.

Зачнемо з кінця і згадаємо дещо більше про повісті, бо вони найбільше читані ще й тепер, а колись повісті Б. Лепкого про Мазепу були дуже популярні. Автор подає, що повість Лепкого з 1923 р. під заг. ,,Під тихий вечір'' (названа самим автором ,,повістю-Казкою''), ,,має реальне зображення подій і дієвих осіб'', та є ,,немов узята прямо з щоденного життя''. Ми гадаємо, що проф. Леонід Білецький був ближчий до правди, коли писав, що ,,тяжко собі уявити, щоб в Галичині серед польського аристократичного панства була добра воля йти до українського селянина і йому помагати'', і щоб графська донька виходила за українця. Цю повість назвав Л. Білецький ,,утопією, побожним бажанням'', а не реальним зображенням подій'', як гадає автор.

Немає місця на це, щоб докладніше писати про повісті Лепкого в оцінці В. Лева. Автор вірно написав, що ,,велика Мазепинська епопея, представлена Лепким, носить на собі познаки його великого, знаменитого повістярського розмаху''. Ми додали б до того, що Б. Лепкий, пишучи свої більші прозові твори, не міг позбутися того, що він з природи дійсний ліричний поет...

Лев взяв до уваги і те, що в поневоленій Україні писали про Б. Лепкого, який правдиво змалював ката України Петра Першого. Там один критик договорився до того, що написав, що Б. Лепкий взагалі не є поетом. Епопею про Мазепу там гостро критикують.

Та вертаймо до поезії Б. Лепкого. Автор розповідає про них за їхньою тематикою, бо так робив і сам поет, коли перевидавав окремі збірки в першому томі своїх ,,Писань'' в 1922 р., в якому на вступі вмістив вірш про завдання поета:

Мрії розвіяні
і недомріяні,
Радості, бачені в сні,
Квітки, столочені,
сльози розкочені,
Я переллю в пісні.

Хай не кінчаються,
в пісні пишаються,
Хоч проминули
в життю, —
Той, хто їх виплекав,
виспівав, виплакав,
Радо спічне в забуттю

(Закінчення на стор. 6)

Д-р Ростислав Сочинський

ТРИДЦЯТИЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

[4]

Нове поле цікавої праці відкрилось для Джуса, коли одного дня хірург американської летунської фльоти звернувся до нього з проханням виготовити такі закріплювачі, які він міг би застосувати при направі зламаних кісток. За кілька тижнів Джус доставив молодому лікареві нові видозміни закріплювачів, які той почав дуже успішно вживати у своїй ортопедичній практиці. Про це лікар навіть написав у журналі Американської Медичної Асоціяції, вихвалюючи винахідника за його вклад у цю нову ділянку хірургії.

12. Сумні вістки з України

На жаль, Джус не мав змоги продовжувати праці над дальшим удосконаленням цих закріплювачів кісток, бо несподівано захворів і мусів перейти операцію легень. Завдяки відпорности його міцного організму, непересічній відвазі і довір'ю до лікарів, він вже за два тижні зміг покинути шпиталь, щоб видужувати вдома. Тут чекали на нього сумні вісті, які приходили з Західньої України, окупованої військами СССР. Переслідуючи українське населення, вони сотнями запроторювали людей у сибірські концентраційні табори. Така ж доля зустріла його матір, братову дружину і доньку. Його брат вступив в ряди УПА і там згинув. В. Джус почав використовувати усі можливі засоби, щоб ув'язнених звільнили, але його старання не мали успіху. Минуло п'ять років і його повідомлено, що матір випущено з табору, але, мабуть, тільки для того, щоб дати їй померти вдома. Це й сталось двома місяцями пізніше.

Після війни Володимир Джус турбувався не тільки долею переслідуваних своїх земляків, включно з членами його родини, але й майбутнім усього українського народу, з якого він вийшов. Маючи тепер матеріяльні засоби, він хотів зробити якесь велике добре діло для української громади. Так зродилась у нього думка створення інституції, через яку він міг би перевести свої задуми в життя.

13. Заснування Українського Інституту Америки

Спонзорований і фінансовий і фінансований Володимиром Джусом Український Інститут Америки постав 3-го травня 1948 року. Того дня він був офіційно інкорпорований у стейті Ню Йорк. Основниками були панове: Ліон Акер, Френціс Клярк, Деніел Кейн, Гаролд Кер і панна Мілдрет Воґ. Вони мали перше засідання 15-го червня 1948 р. і вибрали з-поміж себе Управу в такому складі: Д. Кейн — президент, Ф. Клярк — віцепрезидент і скарбник, М. Воґ — секретарка. Ці три особи погодились виконувати функції директорів Інституту до того часу, коли їх заступлять американці українського походження.

Завдання Інституту висловлено у статуті (чартері), а саме:

Збереження для наступних поколінь усіх проявів української культури у формі творів мистецтва, красного письменства, музики, танку, народного виробництва тощо.

Допомога у формі стипендій та позичок на студії молодим українцям для здобуття вищої освіти.

Допомога українським еміґрантам влаштуватись у новій батьківщині і достосуватись до умов і способу американського життя.

Усі ці завдання і цілі, які за час існування Інституту поширено і доповнено, були виконані і перевиконані. Здобутки УІА на національному, суспільному та товариському полі перевищили найсміливіші мрії його основника.

Фундатор Інституту Володимир Джус поробив усі можливі заходи, щоб приєднати до Інституту нових членів. 27-го листопада він скликав збори представників українських організацій, заінтересованих стати членами інституту, вислав відповідні листи до багатьох осіб українського походження і установив тимчасове бюро у приміщеннях Українського Червоного Хреста в Ню Йорку, яке мало давати інформації про цілі і завдання Інституту. На жаль, відгук був невеликий, і тимчасові директори далі опікувались Інститутом і його фінансовими справами. 1952 рік був початком діяльности Інституту, тоді бо пожертвувано Лізі Української Молоді Північної Америки 1000 долярів на видання книжки ,,Українське Мистецтво''. У тому часі В. Джус власними коштами уфундував одне ліжко в Пресвітер'янськім шпиталі в Ню Йорку, з якого могли користати хворі, що потребували шпитального лікування, але не мали на це засобів, чи відповідного забезпечення. Заступником секретаря Інституту він призначив ред. Романа Купчинського, який ці обов'язки виконував до травня 1954 року.

14. Перші дійсні члени

У 1953 році прийнято і затверджено аплікації таких членів: Володимир Джус — член-добродій, індивідуальні (доживотні) члени: Платон Стасюк, Теодор Джус (став пізніше членом-добродієм) і Павло Чорнома, члени-організації: Українські Американські Ветерани (пост 7), Українська Вільна Академія Наук, Український Літературно-Мистецький Клюб, Наукове Товариство ім. Шевченка, Українське Товариство Інженерів Америки та Українське Лікарське Товариство Америки.

Останнє засідання тимчасових директорів відбулось 29-го вересня 1953 р., на якому ухвалено закупити для приміщення Інституту будинок на Вест Айсліп на Лонг Айленді за суму 25 000 долярів, яку пожертвував В. Джус. На цьому засіданні усі тимчасові директори і члени-основники склали свої обов'язки з датою 28-го жовтня, коли мали відбутись Загальні Річні Збори нових членів Інституту.

На цих перших Загальних Зборах, що відбулись у новозакуплених приміщеннях, присутні ухвалили резолюцію, у якій висловлено дотеперішнім тимчасовим директорам подяку за їх безінтересову працю. Кількість директорів збільшено з трьох до шести і вибрано Управу у такому складі: президент — Володимир Джус, віцепрезидент — Платон Стасюк, скарбник — Павло Чорнома, заступник скарбника — Теодор Джус, секретар — д-р Микола Кузьмович і його заступник — Денєл Кейн.

Український Інститут Америки спонзорував цілоденний З'їзд українських педагогів і науковців, що відбувся 26-го грудня 1953 року у приміщеннях Інституту, і закінчився товариською гутіркою при вечері, на яку запросив учасників З'їзду В. Джус. Вином частував присутніх П. Стасюк. Ще перед З'їздом управа Інституту подарувала УВАН і НТШ по 250 долярів на покриття видатків, зв'язаних із З'їздом.

12-го травня 1954 року на засіданні директорів призначено 2500 долярів як стипендії на закінчення студій і їх розділено між чотирма здібними студентами, які на це заслуговували (Петро Крамаренко, Ігор Шуст, Ярослав Падох і Кость Варварів). Того ж дня створено постійний студентський Фонд у сумі 10 000 долярів. Правила Фонду подекуди змінено з тим, що потребуючим видаватимуть безвідсоткові зворотні позички на продовження чи закінчення студій. Від того часу досьогодні уділено позичок на суму понад 60 000 долярів, пересічно від 2000 до 3000 долярів на рік, з чого більшість звернено в цілості, або частинно. Комісію Студентського Фонду від 1959 року дотепер очолював її голова адвокат Михайло Пізнак, який перейняв це становище від Павла Чорноми, виконуючи одночасно обов'язки скарбника Інституту.

У 1954 році роздано нагороди на суму 1000 долярів таким українським мистцям: Михайлові Бойко-Черешньовському, Миколі Бутовичеві, Василеві Кричевському і Романові Пачовському.

Важливим кроком вперед в історії Інституту було те, що в 1954 році Департамент Скарбу ЗСА визнав Інститут, як установу звільнену від податків. Від того часу всі пожертви для Інституту жертводавці могли відтягати від прибуткового податку.

[Продовження буде]

У 30-РІЧЧЯ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА

ШЕВЧЕНКО І ЙОГО ТОВАРИСТВО

В 30-річчя американського НТШ

У сторіччя від народження Шевченка великий історик України, перший президент відродженої української держави й довголітній голова Наукового Товариства ім. Шевченка, Михайло Грушевський, підмітив, що „творчість Шевченка не закінчила своєї еволюції з його смертю".

Під прапором Шевченкового слова, ідей й наказів, проходить вся історія України: революція і відбудова державности, а після її нової втрати, дальша безперервна боротьба, відгомони якої доходять до нас із кожним числом щоденної газети. Вона до болю пригадує боротьбу Шевченка з тим самим ворогом включно до нових „захалявних книжечок" самвидаву.

Віще слово Шевченка об'єднує його народ на всіх його землях і на чужині, а його заповіт боротьби за власну духову й державну суверенність ввійшов за вірним ствердженням Ліни Костенко, в нашу совість і став зобов'язуючим законом.

У цій свідомості, вже на ранньому, 12-му році після смерти Шевченка, постало у Львові Товариство його імені, згодом уточнене, як Наукове, зі завданням науковими засобами здійснювати національну,державницьку місію свого Патрона. Об'єднаними силами великих людей, які ввійшли в нашу історію, науковців (М. Грушевський, І. Франко), письменників (І. Нечуй Левицький, Ю. Федькович, О. Кониський, Б. Грінченко), мистців (М. Лисенко), політиків (Ю. Романчук, М. Грушевський, К. Левицький) та церковних провідників (митр. А. Шептицький, патр. Йосиф) і ін. НТШ у пів-тисячі томів своїх творів не тільки вивело українську науку в широкий світ, але й поставило тверді основи під національне й політичне усвідомлення українського народу, доказавши науково окремішність української мови, культури й історії.

В надійнім поході до визнання австрійським урядом НТШ, як академії наук, перерванім війною, важко скалічене польським урядом після невдачі наших визвольних змагань, НТШ двічі розв'язане пішло за німецької окупації в підпілля, а за совєтської в еміграцію, де вже понад тридцять років продовжує свою давню працю й незавершену місію. 30-го березня 1947 р. відновлено діяльність НТШ в Мюнхені й обрано нову Управу з давнім головою проф. Іваном Раковським на чолі. Пів року пізніше, 29-го жовтня того ж року, основано в Ню Йорку американський відділ НТШ, який 2-го березня 1948 р. був урядово зареєстрований, як незалежна установа.

Серед чималих труднощів пройшли роки праці на цій землі. Але й повелося здобути деякі успіхи, зокрема у видавничій ділянці. До 155 довоєнних томів найстарішого й найбільш поширеного у світі українського серійного видання, „Записок НТШ", додано після війни, точніше з 1947 р. дальших 37, в цім 24 виданих трудами й коштом нашого Товариства. Два дальші томи пішли до друку, а третій жде своєї черги. Продовжується нова, післявоєнна серія „Бібліотеки Українознавства", яка охоплює вже 40 випусків. Продовжуються давні серії „Український Архів", якого 33-ій том саме вийшов з друку. Більшість (одинадцять) нових книг цієї серії це регіональні збірники, важливі джерела для опису й історії поодиноких областей й повітів Галиччини. Ця серія швидко зростає. Низка інших видань видатно збагатила наукову продукцію нашого Товариства.

Побіч науково-видавничої ділянки йдуть постійні заходи для побільшення й скомплектування бібліотеки, зорганізування архівного відділу, розбудови зв'язків з іншими науковими установами й співпраці з українськими та відмолодження членства. Всі знаки на землі і небі ворожать довгий і надійний розвиток нашої ювілейної установи й збільшення його служби для своєї національної громади.

Ювілейні рефлекси невідмінно пригадують поетичне Олесеве „З журбою радість обнялась". З ювілейною радістю, що все ж хоч і серед важких умов ми видержали тридцять не коротких і нелегких років та ввійшли в свій зрілий вік не з порожніми руками, в'яжеться смуток, що відмічуємо наш ювілей не в Україні, яка, як і наша наука в ній, перебуває в тотальній неволі. Нашу журбу не полегшує навіть це, що ми мали змогу переслати в Україну на хвилях радіо ювілейний привіт українському народові й його науовцям, яких позбавлено справжньої науки: свободи думки й слова. Та все ж проводитимо наш ювілей з надіями на краще в духовному єднанні з поневоленими братами-науковцями в Україні та в міру наших спроможностей і сил дальше верстатимемо трудний шлях української вільної науки.

Ярослав Падох

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В ЗСА

Відмічуючи 30-річчя свого існування та праці для Українського Народу й його науки, під протекторатом Почесного Ювілейного Комітету, членами якого ласкаво погодилися стати:

Їх Блаженство Патріярх Йосиф, Первоієрарх Української Католицької Церкви, ректор Українського Католицького Університету та почисний член НТШ; Їх Блаженство Мстислав, Митрополит Української Православної Церкви й почесний член НТШ; Проф. д-р Олександер Оглоблин, президент Української Вільної Академії Наук й почесний член НТШ; Проф. д-р Володимир Янів, ректор Українського Вільного Університету; Проф. д-р Омелян Пріцак, директор Українського Наукового Інституту при Гарвардськім університеті; Проф. д-р Мануїл Лупул, директор Канадського Інституту Українських Студій; Проф. д-р Любомир Винар, директор Українського Історичного Товариства; Д-р Богдан Стебельський, голова НТШ в Канаді та Д-р Іван Ващишин, голова НТШ в Австралії, отсим запрошує Українське Громадянство до участи в ювілейних імпрезах, до яких належатимуть:

I. Конференція-панель присвячена бібліотечно-архівним справам, що відбудеться заходами НТШ і Українського Бібліотечного Товариства Америки (УБТА) в суботу, 28-го жовтня 1978 в конференційній залі НТШ в Ню Йорку під ч. 302-304 Вест 13-ої вулиці (Ріг 8-ої евеню). Початок о год. 11-ій ранку. В програмі доповіді: проф. Ярослав Падох: Збереження бібліотечних й архівних скарбів та роля в цьому наукових товариств; мґр Богдан Ясінський: Збереження друкованої спадщини і мікрофільмів; проф. Роман Дражньовський: Збереження картографічних матеріялів, як джерела історичних дослідів; д-р Олександер Соколишин: Недостача україніки в деяких основних серійних виданнях; д-р Максим Бойко: Дещо про паліографію української книжки. Конференцію вестиме проф. Василь Лев.

II. Ювілейна зустріч з громадянством. Бенкет, що відбудеться того самого дня, в суботу, 28-го жовтня 1978 р. в балевій залі Готелю П'ятої Евеню, під ч.24 П'ятої Евеню (ріг 9-ої вулиці) в Ню Йорку. Початок о год. 6-ій вечора.

III. Ювілейний науковий конґрес, привсв'ячений 30-літтю НТШ і 60-літтю відновлення української державности, що відбудеться у Ню Йорку в днях 24 до 26 листопада 1978 р. в приміщеннях Колюмбійського університету та Українського Інституту Америки під ч. 2 Схід 79 (ріг П'ятої Евеню)в Ню Йорку, програма якого проголошена окремо.

ІУ. Панель, присвячений сучасним завданням української науки, що відбудеться заходами НТШ й УВАН у рамках Світового Конгресу Вільних Українців у готелі Амерікана, 801 Сьома Евеню в Ню Йорку, в суботу, 25-го листопада 1978 р. в полудне, в якому візьмуть участь: проф. д-р Іван Гриньох від УКУ, проф. д-р Володимир Янів від УВУ, проф. д-р Омелян Пріцак від УНІГУ, проф. д-р Василь Омельченко від УВАН, проф. д-р Любомир Винар від УІТ, д-р Богдан Стебельський від НТШ в Канаді і проф. д-р Микола Чировський від НТШ в ЗСА. Модератором Панелю — проф. д-р Іван Головінський.

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

З нагоди 30-річчя Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА та 60-річчя відновлення державности України

В 1873 році постало у Львові Наукове Товаритство ім. Т. Шевченка, найстарша і довгий час єдина українська наукова установа, в рамках якої працювали такі велетні української науки, як Михайло Грушевський та Іван Франко і багато-багато інших видатних українських учених різних ділянок знання. Коли большевики окупували Західні українські землі в вересні 1939 року, то вже в січні наступного 1940 року закрили НТШ, чи перетворили формально, в „філіял" Української Академії Наук у Києві. В дійсності ж НТШ було зліквідоване, а його величава бібліотека частинно була знищена, а частинно вивезена, разом із музейними скарбами. Залишилося тільки те, що українським читачам вільно було читати.

Але в 1947 році зліквідоване на рідних землях НТШ віджило на еміґрації в Німеччині, в місті Мюнхені, заходами останнього голови НТШ на рідних землях, проф. Івана Раковського й проф. Володимира Кубійовича, а в нашій країні поселення, ЗСА, з початком 1948 р. теж відновилося НТШ, заходами проф. Миколи Чубатого, з осідком в Ню Йорку.

Сторіччя існування НТШ було відзначене в 1973 році, а тепер у 30-річчя НТШ у ЗСА її Управа вирішила теж відзначити її роковини науковим з'їздом та зустріччю українських наукових діячів-членів НТШ з ширшим українським громадянством, яке доцінює важливість української науки у вільному світі. Цим з'їздом і зустріччю Управа НТШ бажає не тільки прославити нашу наукову установу, але й пригадати громадянству нашу першу важливу місію у вільному світі, зокрема на американській землі, розвивати вільну, правдиву й непофальшовану українську науку й творити міцні й тривкі українські культурні цінності, до яких українська вільна наука належить перш за все. На рідних землях сьогодні немає вільної, незалежної і справжньої української науки і не може бути, як довго наші землі окупує ворог, але тут, у вільному світі ніякий ворог не може нам перешкодити в розвитку правдивої науки,без якої ніякий культурний нарід не може обійтися.

Української науки вільної й незалежної, сьогодні на наших рідних землях під московською окупацією немає і про це свідчить багато фактів, а між ними хоч би і найбільший український, бо українською мовою писаний, нібито науковий твір, 17-томова „Українська Радянська Енциклопедія" (УРЕ), в якій ось що написано про нашого гетьмана Івана Мазепу: „Мазепа Іван Степанович (1644-1709) зрадник українського народу. Українські буржуазні націоналісти, зокрема Михайло Грушевський, всупереч історичним фактам, які характеризують Мазепу як аґента польських панів і шведських інтервентів та запеклого ворога українського й російського народів, намагалися обілити Мазепу. Спроби українських фальсифікаторів виправдати зрадництво Мазепи були повністю викриті радянськими істориками..." А сучасну Україну, колонію російсько-большевицької імперії, УРЕ називає „суверенною, національною, загальнонародною соціялістичною державою", що „утворена в результаті перемоги Великої Жовтневої соціялістичної революції... добровільно, на рівних засадах входить до складу СССР". Про Українську Центральну Раду часів визвольних змагань УРЕ пише, що „Українські націоналістичні партії ТУП і УСДРП, які відбивали інтереси української буржуазії, поміщиків, куркулів та дрібноміщанської буржуазії й інтеліґенції, створили у Києві контрреволюційну Українську Центральну Раду. Її очолювали запеклі українські буржуазні націоналісти, Михайло Грушевський, Володимир Винниченко, С. Єфремов, С. Петлюра, М. Порш..."

Гасла „Симон Петлюра в УРЕ нема, а під гаслом „Петлюрівщина" УРЕ подає, що це „контрреволюційний буржуазно-націоналістичний рух на Україні в період іноземної воєнної інтервенції і громадянської війни. Назва „Петлюрівщина" походить від прізвища одного з ватажків буржуазно-націоналістичної партії соціял-демократів, С. В. Петлюри (1877-1926). Сам Петлюра переховувався в Парижі, де його вбив у 1926 році єврейський буржуазний націоналіст Шварцбарт з пімсти за численні єврейські погроми, вчинені петлюрівцями на Україні".

І так безсоромно фальшиво подає УРЕ відомості в усіх ділянках життя, зокрема в історії й культурі. В багато большевицьких виданнях Шевченкового „Кобзаря" нема ні „Великого Льоху", ні „Заповіту", ні „Кавказу", а Шевченка большевицькі літературознавці представляють як „революційного демократа", типу Бєлінського, Чернишевського й Добролюбова, що нібито боровся тільки за соціяльні права закріпаченого українськими панами українського народу.

У виданій в Москві книжці „Нові книги України", „Каталог видань українською мовою" за 1978 рік ч.1 на 180 сторянках нема ні одної книжки з історії України, але є безліч видань чисто пропаґандивного характеру комуністичної макулятури. Для „Українського історичного журналу", органу Інституту історії АН УССР історія України починається від „Великого Жовтня". В дійсності українська історіографія сьогодні в Україні не існує, а інші ділянки науки вже зросійщені докраю; коли хтось і пише якісь наукові твори, то пише їх російською мовою і пише так, як потрібно Москві.

Зокрема приспішено переходять на російську мову українські наукові журнали, які пережили були навіть жахливу сталінську добу. З двох на всю Україну правничих журналів з початком цього року один уже перейшов на російську мову. Важко повірити, що останні річні збори Спілки письменників України відбувалися вже російською мовою! Чи так глибоко впала мораль цих письменників, чи аж такий нещадний над ними терор?

Духовим стрижнем народу є його культура, а з усіх її складових частин, на почеснім місці стоїть наука. Коли українська визвольна війна в 1917-20 роках закінчилася невдачею, то одною з причин було те, що поневолена Україна, не маючи змоги розвивати свою культуру, зокрема науку, затратила національну свідомость і прагнення державної незалежности.

Наукове Товариство ім. Шевченка гуртує у вільному світі українських науковців з усіх ділянок знання, зокрема українознавства, яке є й мусить бути сьогодні головною темою української науки. Тридцять років НТШ в ЗСА ювілей якого збігається майже до дня з 60-річчям проголошення в Києві вільної й незалежної української держави, віддано продовжує столітню працю львівського НТШ для розвитку української науки. Тому, що Україна є дальше поневолена й немає змоги розвивати багато ділянок науки, тутешнє НТШ свідоме цього намагається робити те, що заборонене науковцям в батьківщині. Крім цього воно поширює у вільному світі правду про Україну та її змагання за державність.

Щоб ці намагання були успішні, НТШ й вся українська вільна наука мусить мати всесторонню піддержку всього українського громадянства, До цього в своє 30-річчя закликає рідну Громаду Управа цього Товариства.

Водночас вона закликає молодих українських дослідників, зокрема українознавців, щоб вони включилися в ряди нашої наукової установи, яка продовжує вже друге сторіччя свого існування і працею за ідеями й заповітами свого великого Патрона, Тараса Шевченка. Об'єднаними й відмолодженими силами виконаємо історичну місію, яку доля присудила нашій громаді у вільному світі й наближемо день відновлення української державности й запевнення свобідного розвитку української нуки.

Це наша спільна місія, тож спільно виконуймо її!

Управа НТШ в ЗСА

ПРИВІТИ АРХИЄРЕЇВ

Ватикан, дня 24 липня 1978

Високоповажний Пане Голово!

З нагоди 30-ліття праці Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА прийміть найкращі побажання і запевнення молитов, щоб Господь благословив великими успіхами і на дальше Вашу наукову працю.

Наукове Товариство ім. Шевченка є нашою найбільше заслуженою науковою установою міжнародного маштабу і його ниуковими творами та здобутками користаємо всі. Великі заслуги положило воно на полі української науки, виховало кілька поколінь науковців, дало і для нашої Церкви цілий ряд важних творів та й це доказ, що наука вільного народу ніколи не буде противитися Божим правдам, а що більше — може принести великі користі у праці Церкви.

Наукове Товариство ім. Шевченка мало в своїх рядах найкращих українських науковців, що створили неодну галузь нашої науки, оборонили не одну історичну правду та розвинули не одне наукове та культурне поле, що стояло в нас облогом. Продовжуйте тут на поселеннях, зокрема в Америці ту світлу традицію, йдучи слідами Ваших великих попередників.

Благословення Господнє на Вас!

Патріярх і Кардинал
Йосиф Сліпий

Жовтень, 3, 1978

Вельмидостойний Пане Голово!

З великою радістю вітаю рішення гідно відзначити тридцятьліття вельмикорисної діяльности Наукового Товариства ім. Шевченка у ЗСА. Я часто повертаюся думками до визначної ролі нашого славного Товариства на батьківщині. Його, як і Ваші теперішні досягнення у ЗСА, це не тільки впровадження української науки у гурт наукових світових інституцій, не тільки виплекання визначних працівників науки, що з них і нині дехто гідно продовжує працю своїх попередників тут, у відродженому в ЗСА Науковому Товаристві. Особисто часто користаю з опрацьованих у НТШ пам'яток давньої нашої церковно-релігійної творчости, згадати хоч би монументальні досліди про Апокріфи. Та, не перелічити усього, що, у напруженні мислі і працьовитости, виконали і виконують сьогодні подвижники науки.

Одначе, як золота нитка в діях Наукового Товариства, найбільш зворушує мене може і найнепомітніше. Це — соборницьке наставлення, дійсне ломання кордонів, що ними покраяне було тіло народу. Це те покраяння, що відчуджує, на жаль, і по сьогодні братів з різних областей тієї самої нації.

Проте, наукова творчість не знає кордонів дійсних і психічних. Фортецю науки — будинок Наукового Товариства у Львові здвигнено щедрістю Східніх областей; і найбільший твір — Історія нашої Батьківщини-створили також прибулі зі Сходу. А стрункість цього храму науки, його неперестанне оздоблювання численними томами „Записок", — це щоденні зусилля, це творча дисципліна людей Західньої України. І їхнє, і Ваше та Ваших співпрацівників наснаження черпає сили у розумінні, що мудрість не самомета, а шлях до вічних істин. Про це говорить нам і Св. Апостол Павло, звертаючись до Коринтян: „І слово моє і моя проповідь — не в словах переконливих людської мудрости, але в доказі духа та сили".

Нехай же славні традиції Ваших попередників і надхнені слова Апостола бадьорять Вас, Пане Голово, і Ваших сопутників, що через дочасне працюють для вічного. Боже благословення нехай перебуває з усіма Вами!

Мстислав
Митрополит

ЮВІЛЕЙНИЙ НАУКОВИЙ КОНҐРЕС НТШ

присвячений 30-літтю НТШ в ЗСА і 60-літтю відновлення Української Державности

ПРОГРАМА

П'ятниця, 24 листопада 1978
Колюмбійський університет, Low Memorial Library
Faculty Room

2:00 — 6:00 год. по пол.

ВІДКРИТТЯ — Проф. Ярослав Падох, голова НТШ
СЕСІЯ І-ша: Голова: Проф. Володимир Стойко

Доповіді:

Проф. Омелян Пріцак: Сучасний стан студій в історії України в американських університетах"
Проф. Григорій Грабович: „До питання глибинних структур у творчості Шевченка"
Проф. Іван Головінський: „Психологічні контрасти особистостей Шевченка і Достоєвського".

Перерва: 30 хвилин. Перекуска

Проф. Тарас Гунчак: „Українська політика і визвольний рух під час Другої світової війни".
Проф. Микола Богатюк: „НЕП та економічна думка в Україні".
Проф. Степан Горак: „Русифікація марксизму від 1970-их років".
Проф. Олександер Вороняк: „Кубинсько-американське відпруження в світлі кубинсько-совєтських взаємин".

Доповіді цієї сесії будуть прочитані англійською мовою.

Український Інститут Америки, 2, Схід 79-та вул. (ріг 5-ої евеню)

7:00 — 8:30 год. веч. Відкриття виставки видань НТШ
8:00 — 10:00 год. веч.: Товариська зустріч доповідачів з громадянством

Субота, 25 листопада 1978

Український Інститут Америки, 2, Схід, 79-та вул.

9:30 — 11: 30 год. перед пол.

Головна заля І-го поверху

СЕСІЯ 2-га: Математика, Медицина, Хемія.
Голова: Проф. Осип Андрушків.

Доповіді:

Проф. Осип Андрушків: „Українські математики і українська математика XIX і XX ст."
Проф. Волтер Васілакі: „Застосування методи теорії імовірности до проблеми межового прошарку"
Проф. Богдан Гнатюк: „Вітер як джерело енергії"
Д-р Роман Осінчук: „Простагландини".
Д-р Михайло Стефанів: „Вплив допливу крови на формування атеросклерози".
Д-р Мирослав Драґан: „Розподіл антиґенів груп крови серед українців".
Д-р Михайло Диміцький: „Структура хемічних речовин і їх біологічна активність".

Партер

СЕСІЯ 3-тя: Література, Мовознавство.
Голова: Проф. Василь Лев.

Доповіді:

Проф. Роман Кухар: „Тотожне свідчення Квітки-Основ'яненка й Гоголя про розпад московського суспільства".
Проф. Михайло Кучер: „Українські елементи в творчості Миколи Гоголя".
Проф. Степан Чорній: „Драматургія Миколи Куліша на тлі доби".
Ред. Петро Ямняк: „Україна в повісті Івана Нечуя-Левицького ‚Причепа'".
Проф. Василь Лев: „Українські філологи у вільному світі".
Проф. Олександра Ткач: „По місцях Кобилянської".
Проф. Володимир Т. Жила: „Іван Франко і його вплив на студії слов'янського фолкльору".
Проф. Роман Миколаєвич: „Реґіональні збірники НТШ".

Округла заля 1-го поверху

СЕСІЯ 4-та: Мистецтво, Література.
Голова: о. Проф. Юрій Шумовський.

Доповіді:

Д-р Василь Верган: „‚Літераторно-Науковий Вісник' — перший всеукраїнський науковий журнал".
Проф. Рожа Смеричинська-Шуль: „Взаємовідношення музичних елементів у малярстві Михайла Мороза".

(Закінчення на стор. 4)

Починається будова Української Католицької Церкви-Пам'ятника у Вашінгтоні

Вашінгтон, столиця З'єднаних Стейтів Америки і центр вільного світу вкоротці збагатиться новим небуденним пам'ятником, який матиме дуже велике значення для українців по всьому світі. В неділю, 10-го вересня ц. р. в 3-ій год. по полудні заступник Митрополита Шмондюка, генеральний вікарій о. митрат Стефан Тиханський взяв участь у церемонії „розкопання землі" і тим формально започаткував будову Української Католицької Крайової Церкви Пресв. Родини. Цю радісну вістку подали до американської та світової преси, радіо і телебачення Українське Крайове Інформаційне Бюро та Голос Америки з Вашінгтону. Ми будуємо нашу церкву на триакровій площі неподалік від найбільшої Римо-католицької церкви на цім континенті — Крайової Святині Непорочного Зачаття.

Щирим бажанням тих українців у Вашінгтоні, які є зацікавлені у цьому великому зусиллі, щоб наш храм справді засіяв дорогоцінним жемчугом в архітектурній короні столиці Америки — столиці, що є дійсно славна своїми численними будівлями та пам'ятниками. Ми здвигаємо церкву у Вашінгтоні, яка прославлятиме Бога і наповнятиме серце кожного українця святою гордістю, коли гляне на свою рідну, тридільну святиню із трьома золотими банями. Прийшов час, що наші люди матимуть таку церкву у Вашінгтоні, яка засвідчить про їхню етнічну окремішність, багату культуру і прекрасний український обряд.

Будова такої святині, такої величної будівлі, вимагає участи українців у З'єднаних Стейтах Америки, Канаді, та в інших країнах світу. Наша громада в Вашінгтоні замала, щоб сама могла виконати таке велике діло. Не зважаючи на трудноші, заохочені нашими митрополитами, єпископами, духовенством та, знаючи силу української духовости й етнічної гордости, ми приступаємо до будови великої церкви, розраховуючи на допомогу від братів-сестер українців розсіяних по всьому світі. Звертаючися до Вас ми не тільки просимо, щоб Ви нам допомогли, але й даємо Вам нагоду причинитись до нового пам'ятника в Вашінгтоні, що його оглядатимуть не лише українці, але й люди різних віросповідань і переконань при відвідинах столиці Америки.

Вашінгтон — місто краси, численних монументів і величних крайових церков

Вашінгтон, Д. К., місце вибранє на столицю Америки самим Юрієм Вашінгтоном, вміло розпляноване надхненим французьким архітектом П'єр Л'Енфантом став меккою для мільйонів туристів, які тут приїжджають, щоб не тільки побачити як працює уряд З'єднаних Стейтів Америки, але й оглянути державні столичні будинки, Білий Дім, важливі монументи для президентів Вашінгтона, Джефферсона, Кеннеді Центр та дослівно тисячі інших історичних монументів, статуй, пам'ятників, музеїв, бібліотек, кладовищ та визначних об'єктів.

Ця відозва є тим більше доцільна, що у Вашінгтоні є понад 20 крайових церков; святинь побудованих фондами різних етнічних та релігійних угруповань цілої країни. Деякі з цих крайових церков є дуже великі і коштовні. Наприклад: Крайова Святиня Непорочного Зачаття (Римо-католицька), Вашінгтонська Катедра (єпископальна), Вашінгтонська Святиня Мормонів та Крайова Церква-Пам'ятник Баптистів. Інші менші крайові церкви репрезентують етнічні та релігійні віроісповідання, наприклад, греків, німців, росіян, мусулманів, буддистів, індійців і т. п. Чи не промовляє це до нас українців, щоб, крім пам'ятника Тараса Шевченка і семінарії Св. Йосафата, ми також спромоглися на будову визначної церкви-пам'ятника і тим засвідчили своє існування у Вашінгтоні.

Час на будову Української Католицької Церкви у столиці Америки вже назрів

Українці католики вже від 1941 року відправляють свої Богослуження у Вашінгтоні; початково у винайлених каплицях, а останніми роками у власних скромних каплицях. У 1941 році ми зорганізували українську католицьку парафію Пресв. Родини. Протягом останніх 25-ох років ми провірили понад 200 площ на будову репрезентативної української церкви. В кінці 1975 року ми закупили імпозантну триакрову площу за 294,114.17 дол., яка мальовничо підіймається над околицею і має гарний вид на крайову святиню Непорочного Зачаття. Ця площа межує зі семінарією св. Йосафата, є інтеґральною частиною Католицького Університету Америки, має досить місця на паркування авт та легкий доступ до двох близько побудованих станцій Вашінгтонської підземки.

На цій площі ми українці католики тепер (вересень, 1978 р.) починаємо будові нашої крайової церкви за проєктом інженера-архітекта Мирослава Д. Німцева з Вашінгтону та архітектурно інженерських виконань місцевої фірми арфітектів Двейн і Двейн.

Церква буде на 130 стіп висока, в українському сучасному стилі, з трьома золотими банями і матиме 450 сидячих місць. Запрестольна ікона зображуватиме Пресв. Родину — Ісуса, Марію й Йосифа. Над царськими дверима іконостасу буде вміщена дорогоцінна ікона Почаївської Божої Матері, а над входовими дверима собору буде велика мозаїка Хрищення України. Біля церкви у тому самому стилі побудована дзвіниця з п'ятьма дзвонами.

У підвалинах церкви буде парафіяльний храмовий центр, який матиме залю на 600 людей, 10 кімнат для навчання релігії та українознавства, бібліотеку, українсько-релігійну крамничку, кафетерію та приміщення на культурно-освітню, товариську і громадську працю.

Кошторис

Будова церкви (вищої частини) 1,200,000;
Випосаження — іконостас, вітражі, лавки тощо 135,000;
Будова Парафіяльного Соборного Центру 800,000;
Випосаження — залі, кухні, сцени, вінди тощо 125,000;
Дзвіниця і дзвони 70,000;
Архітект 85,000.

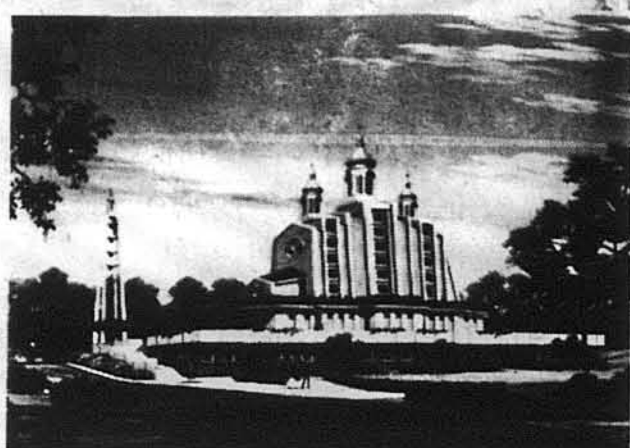
Тисячоріччя Християнства в Україні

У 1988 році ми будемо святкувати тисячоріччя Хрищення Русі-України. Це тисяча років від часу коли наш князь Володимир Великий офіційно проголосив Україну християнською державою. Ця історична подія відбулась у Києві 988 року. Християнство прийшло на Україну з Візантії-Царгороду тоді, коли патріярхи царгородські були ще з'єдинені з апостольським престолом в Римі. Таким чином ми українці прийняли Християнську (католицьку, православну) віру у Візантійсько-українському обряді.

Ми сподіємось, що при Божій допомозі, до часу тих історичних святкувань в 1988 році ми не лише збудуємо наш церкву-пам'ятник, але також величавий пропам'ятний хрест, скелю-печеру та приходство.

Скеля буде на 40 стіп висока. В її нутрі буде печера для відкритих Богослужень і паломництв в яких кілька тисяч людей зможуть спільно брати участь. Мозаїкова ікона над печерою зображуватиме чудесну появу Пречистої Діви Марії пастирям на горі в Почаєві. З-під ікони витрискуватиме „джерело" води та навповняти басейн призначений на водосвяття.

Над скелею-печерою на масивно-ґранітному фундаменті стоятиме монументальний 70 стіп високий хрест. Цей хрест буде споруджений зі сталі та прекрашений українськими орнаментами. На перехресті його рамен виднітиме християнський тризуб Св. Володимира Великого. Освітлений зісередини хрест своїм маєстатом і небуденною красою день і ніч всім нагадуватиме про тисячоріччя християнства українського народу.

Проєкт Українського Католицького Собору Пресвятої Родини у Вашінгтоні.

Проєкт скелі-печери Почаївської Божої Матері та Пропам'ятний Хрест з нагоди Тисячоліття Християнства в Україні.

З нагоди тисячорічних святкувань місцевий Відділ „Провидіння" Українців Католиків ч. 222 також запропонував поставити статую-монумент для свого патрона Слуги Божого Митрополита Андрія Шептицького.

Кошторис

Будова скелі-печері і пропам'ятного хреста 200,000;
Будова парафіяльного приходства 145,000;
Статуя-монумент в честь Сл. Б. Митрополита А. Шептицького 75,000;
Паркувальна площа, дороги, засадження дерев тощо 52,000.

Ці наші пляни на тисячоріччя може декому виглядатимуть закоштовні і затрудні до виконання. Одначе, йдучи за прикладом багатьох інших етнічних груп та віроісповідань, яким вдалось збудувати крайові церкви і святині у столиці Америки, ми українці спільними силами напевно зможемо подбати і про свої власні цінності. Ми не занедбаємо цієї слушної нагоди, щоб скріпити свою церкву, свій обряд і свою українську спадщину в Америці та вільному світі.

Пам'ятникова грошова кампанія

Ми зробили перший крок щодо вищезгаданих плянів, коли 14-го вересня, 1975-го року почали Пам'ятникову Грошову Кампанію у парафії Пресв. Родини у Вашінгтоні. Як бачимо в залученому Пам'ятниковому фінансовому звідомлені, ч. 8, наша мала парафія і дуже розкинена (250 родин) відозвалась щедро і робить все, що може. Одначе, ми самі не зможемо завершити всіх наших замірів. Ми конечно потребуємо допомоги. Це нас змушує звернутись до кожної української родини доброї волі в Америці, Канаді та інших країн допомогти нам своми пожертвами та пам'ятниками.

Вашінґтон є не тільки для вашінґтонців, кожного року коло 18 мільйонів туристів відвідують це місто, між ними тисячі українців. Вам напевно буде приємно відвідати свою українську святиню, коли тут прибудете. Чи Ви не причинитесь до її скорої побудови?

Згадане пресове звідомлення вказує також як багато наших добродіїв з-поза Вашінґтону вже прислали нам свої щедрі пожертви. На знак признання, ми поміщували їхні імена, місцевості, пам'ятники і пожертви у періодичних пресових звідомленнях пам'ятникової кампанії в наших щоденниках „Америка" і „Свобода".

Пам'ятники

Ми будемо вдячні навіть і за найменші пожертви. Однак, сподіємось, що наші добродії вибиратимуть пам'ятники. Пам'ятники, це специфічні речі, або частини — церкви, скелі-печері, пропам'ятного хреста, монументу для Сл. Б. Митрополита Шептицького, або приходства, які жертводавці вибирають та присвячують у пам'ять своїх дорогих живих чи померлих. Ваша пожертва таким чином увіковічнюється-символізує Вашу любов до Бога і Вашої Церкви і також служить як приклад для Ваших дітей, внуків та правнуків.

Добродії можуть вибрати Загальні Пам'ятники (мінімум 300.00 дол.), або Специфічні Пам'ятники (мінімум 1,000.00 дол.) і сплачувати їх як їм буде вигідно. На Вашу просьбу ми Вам вишлемо листу Специфічних Пам'ятників, з яких ви можете вибрати один, що найбільше відповідає Вашим фінансовим спроможностям і Вашим бажанням щодо вибору пам'ятника.

Признання та привілеї

1. Коли пам'ятники вже будуть сплачені, тоді імена добродіїв, їхніх місцевостей і пам'ятників будуть вириті на металевих таблицях та вмонтовані на „Пам'ятниковій Стіні" храмового центру.

2. Кожна парафія, чи організація, що візьме участь у цій пам'ятниковій кампанії, матиме Збірний Пам'ятник, який міститиме назви і місцевості даних парафій чи організацій.

3. Всі виплачені пам'ятники та пожертви будуть поміщені в окремій Пам'ятниковій Книжці. Копії цієї книжки будуть розіслані всім добродіям.

4. Пожертви в пам'ять особливших нагод (напр., ювілеїв), або на статую-монумент в честь Сл. Б. Митрополита Шептицького будуть також поміщені в наших українських щоденниках та в Пам'ятниковій Книжці.

5. Божественні Літургії будуть відслужені кожного року у Храмі під час Великого Посту за всіх добродіїв живих чи померлих.

На Ваше прохання ми Вам вишлемо безплатно 110-сторінкову книжку про нашу церкву-пам'ятник.

Щоб українська спільнота була вповні обізнана з ходом будови будемо публікувати фінансові звіти поступу нашої праці у наших українських часописах.

Офіційні посвідки за Ваші пам'ятники і пожертви пришлемо Вам для податкових цілей впрост із нашого парафіяльного бюра: Holy Family Ukrainian Catholic Church, 4817 Blagden Ave. N.W. Washington, D.C. 20011.

Не прогайнуйте цієї нагоди, що трапляється раз у житті, щоб зробити тривалий і справді значний вклад у свою релігійну і народну спадщину. Будьте частиною будови храму у Вашінґтоні, який буде Вашою гордістю і славою.

о. Стефан І. Шавель, ЧНІ, парох, о. Йосиф Денищук, ЧНІ, директор, адв. Михайло Варис, голова Пам'ятникової кампанії.

ТРЕТІЙ РІЧНИЙ ЗВІТ ПАМ'ЯТНИКОВОЇ ГРОШОВОЇ КАМПАНІЇ на будову українського крайового собору у Вашінґтоні, Д.К.

Пресове звідомлення ч. 8 (до 17-го вересня, 1978).

	Задекляровано	Одержано готівкою
179 Пам'ятників з парафії Пресв. Родини у Вашінґтоні	$563,449.00	$170,489.50
44 Менші пожертви з парафії Пресв. Родини в Вашінгтоні	7.686.00	7,686.00
41 Пам'ятників від добродіїв з ЗСА	38,118.00	28,346.00
119 Менших пожертв від добродіїв з ЗСА	3,612.50	3,612.50
7 Пам'ятників від добродіїв з Канади	19,118.00	12,918.00
47 Менших пожертв від добродіїв з Канади	1,070.00	1,070.00
1 Менша пожертва з Італії	50.00	50.00
1 Менша пожертва з Австралії	14.00	14.00
1 Пам'ятник від Українських Отців Редемптористів	51,500.00	41,500.00
1 Пам'ятник з особливших нагод у парафії Пресв. Родини у Вашінґтоні	1,000.00	1,000.00
168 Менших пожертв з особливших нагод у парафії у Вашінґтоні	3,557.00	3,557.00
6 Менших пожертв з особливших нагод в З'єднаних Стейтах Америки	140.00	140.00
3 Пам'ятники на статую-монумент в честь Слуги Божого Митр. Андрія Шептицького з парафії Пресв. Родини в Вашінґтоні	4,253.00	3,338.40
3 Менші пожертви на статую-монумент з парафії у Вашінґтоні	300.00	300.00
232 Пам'ятники: 389 Менших пожертв (разом)	**$693,915.50**	**$274,021.40**

ПАМ'ЯТНИКИ ВІД НЕ ПАРАФІЯН
(До 17-го вересня, 1978 — мінімум $300.00)

3,000.00 дол. — Йосифіна Саґан, Гартфорд, Конн.;
по 1,500.00 дол. — П-во Іван Прусак, Роановк, Вір., (сума) Михайло Демчук, Вінніпеґ, Манітоба;
по 1,000.00 дол. — о. Іван Червінський, Сентралія, Па., Роман Левицький, Трентон, Н. Дж., Анна Ґуді, Дженет, Па., Анна Вихристі, Вінніпеґ, Манітоба, Марко і Марґарета Квин, Вашінґтон, Д.К., Іван, Марія і Ольга Скорацькі, Ричномд, Вір.;
600.00 дол. — Софія Боднар Томашкевич, Боффало, Н.Й.;
500.00 дол. — Василь Беднарський, Вест Істон, Па.;
400.00 дол. — (сума) Іван Голяк, Філядельфія, Па.;
315.00 дол. — (сума) Іван І. Третяк, Філядельфія, Па.;
по 300.00 дол. — П-во Ігор Руденські, Парма, Огайо, С. та Л. Г., Голівуд, Фльорида, Лев І. Блонарович, Ричмонд, Вір., Надя Г. Спенс, Чесапік, Вір., Іван і Анна Соробей, Ричмонд, Вір.

МЕНШІ ПОЖЕРТВИ
(понижче $300.00)

245.00 дол. — (сума) Юрій і Оксана Мельникович, Оверланд, Кенз
205.00 дол. — Павло і Єлисавета Гаврилюк, Ричланд, Вашінґтон.
200.00 дол. — П-во Михайло Олійник, Йорктон, Саскачеван.
138.00 дол. — Василь і Марта Андріюки, Дарієн, Конн.
110.00 дол. — Розалія Пернаровська, Торонто, Онтаріо.
105.00 дол. — П-во Володимир Сосноф, Александрія, Вір.
по 100.00 дол. — П-во Михайло Суперата, Терівил, Конн., Іван Деркач, Рочестер, Н.Й., о. Василь Кондуський, Клівленд, Огайо., Михайло Мельникович, Тускон, Арізона, Катерина Чемерис, Філядельфія, Па., о. митрат Стефан Тиханський, Нортгемптон, Па., Магдалина О'Меллі, Філядельфія, Па., Текля Андрушкевич, Ешланд, Вір.
80.00 дол. — (сума) Зофія Масловська, Берн, Н.Й.
по 50.00 дол. — Ольга Слабик, Лакавана, Н.Й., Ева Варанецька, Нантіковк, Па., Федь Гаврилюк, Ґрейт Фолс, Манітоба, Олександер М. Нагорняк, Чікаґо, Ілл., Олександер Кедринський, Джерзі Сити, Н.Дж.;
45.00 дол. — Володимир і Катерина Михальчишин, Вінніпеґ, Манітоба;
40.00 дол. — Евген і Варвара Бейлі, Вінніпеґ, Манітоба;
35.00 дол. — Йосиф і Олеся Кокошка, Фолл Ривер, Масс.;
30.00 дол. — (сума) Данило Смерека, Порт В'ю, Па.;
26.00 дол. — Йосиф М. Саляк, Ст. Клер, Па.;
по 25.00 дол. — Ілько Гомзяк, Чікаґо, Ілл., П-во Мерлин Ф. Рід, Твін Фоллс, Айдаго, Маріян Кормило, Ірвінґтон, Н.Дж., Пані Рей Девні, Норт Філд, Мінн., П-во Франко І. Дрибала, Гіалія, Фльорида, Марія Громяк, Чікаґо, Ілл.
по 20.00 дол. — Альойзій Щеліні, Ню Рочестер, Н.Й., Пані Чарлс Г. Ланс, Бейсайд, Н.Й., П-во Михайло Янишевські, Вінніпеґ, Манітоба, д-р Ярослав Воєвідка, Енґелвуд Клиффс, Н.Дж., П-во Йосиф Сантіло, Тотова Воро, Н.Дж., Юрій Іліоф, Роановк, Вір., Ліла Длуґош, Торонто, Онтаріо;
15.00 дол. — (сума Катря Василькевич, Герміні, Па.;
по 10.00 дол. — Мирон Маланюк, Чікаґо, Ілл., П-во Н.Н., Вінніпеґ, Манітоба, Тамара Крижанівська, Клівленд, Огайо, о. Мирон Кузьмовський, Мононґагела, Па., П-во Роберт Скопек, Корол Спрінґс, Фльорида, Інна Гришко, Еджвотер, Кол., о. Роман Ґолемба, Овбурн, Н.Й.;
по 5.00 дол. — Чарлс Д. Ґорман, Ридж, Мд., Орест Ґалян, Чікаґо, Ілл., Рональд Бравн, Чікаґо, Ілл., Володимир і Віра Фіянчок, Александрія, Вір., Деннис Доротяк, Чікаґо, Ілл.

У пам'ять покійної Евдокії Зенчук, Ірвінґтон, Н.Дж.

50.00 дол. — Марія і Юрій Торбич, 25.00 дол. — Марія і Микола Кузишин, 20.00 дол. — Василь і Ольга Дідох, 10.00 дол. — Кенді Тавн Стор.

ПРОГРАМА

(Закінчення зі стор. 3)

о. Проф. Юрій Шумовський: „Доісторичне мистецтво в Україні".
Інж. Анатоль Вовк: „Назовництво кольорів в українській лексикології".
Проф. Богдан Чопик: „Метр, ритм і тональність у катренах Лесі Українки".
Д-р Михайло Кушнір: „Феномен кічу". (Розгляд із становища антропологічної естетики).

Готель „Амерікана", 801 Сьома Евеню

12:00 — 1: 30 год. по пол.

ПАНЕЛЬ Третього Конгресу СКВУ заходами НТШ і УВАН на тему: Сувасні завдання української науки. Модератор: Проф. Іван Головінський.

Панелісти:
Проф. Богдан Винар, Українське Історичне Товариство
о. Проф. Іван Гриньох, УКУ.
Проф. Василь Омельченко, УВАН в ЗСА.
Проф. Омелян Пріцак, УНІГУ.
Д-р Богдан Стебельський, НТШ в Канаді.
Проф. Микола Чировський, НТШ в ЗСА.
Проф. Володимир Янів, УВУ.

Український Інститут Америки, 2, Схід 79-та вул.

3:00 — 5:30 год. по пол.

Головна заля І-го поверху

СЕСІЯ 5-та: Історія.
Голова: д-р Олександер Домбровський.

Доповіді:
Проф. Василь Ленцик: „Проф. Микола Чубатий як історик Церкви".
Д-р Вінкентій Шандор: „Історичний розвиток русинів-українців в Угорщині".
Д-р Олександер Домбровський: „Ранні історичні етапи культурного процесу на землях України".
Д-р Степан Волянський: „Про генеалогію і геральдику як споріднені науки української історії".
Проф. Микола Андрусяк: „Концепція Мазепинської Держави та проблема українсько-білоруського національно-державного розмежування".
Д-р Роман Верес: „Український павільйон на Світовій виставці в Чікаго".
Д-р Теодор Мацьків: „У 270-ліття українсько-шведського договору 1708-1978".

Партер

СЕСІЯ 6-та: Право, Суспільні науки.
Голова: Д-р Марія Кобринська.

Доповіді:
Проф. Богдан Цюцюра: „Конституційний устрій та політична соціялізація українців в австрійській державі 1861-1918 рр."
Проф. Василь Мархусь: „Деякі міркування й уточнення до міжнародньоправного статуту УРСР".
Д-р Марія Кобринська: „Право подавання митрополичих і єпископських катедр в Українській Церкві до Берестейської Унії".
Проф. Володимир Трембіцький: „Міжнародне визнання Української Держави 1917-1921 рр."
Мгр Петро Балей: „Соціяльно-становий процес як основа для історичного розвитку нації".
Д-р Володимир Косик: „Політика Франції щодо України, березень 1917 -лютий 1918 рр."

Округла заля І-го поверху

СЕСІЯ 7-ма: Агрономія, Географія, Геологія.
Голова: Проф. Іван Олексишин

Доповіді:
Інж. Михайло Ільків: „Економічні проблеми промислового суспільства".
Проф. Олександер Архімович: „Зміни в ботанічному складі зернових культур в Росії, СССР і в Україні".
Проф. Григорій Гагарин: „Національне сховище рослинних ресурсів України".
Проф. Іван Громик: „Світові ресурси зернових бобових культур та їх цінність для селекційної праці".
Д-р Петро Оришкевич: „Географічні нариси деяких районів України".
Проф. Іван Олексишин: „Вугілля, його походження і розміщення з особливим узглядненням України і ЗСА".

Неділя, 26 листопада 1978

8:00 — 10:00 год. рано: Богослужби в українських церквах

Український Інститут Америки, 2, Схід 79-та вул.

10:00 — 12:00 год. пол.

Головна заля І-го поверху

СЕСІЯ 8-ма: Релігійна тематика.
Голова: Проф. Василь Ленцик.

Доповіді:
о. Монс. проф. Петро Скрінковський: „Коментар до пастирського листа львівського єпископа Юрика з нагоди 30-ліття ліквідації Української Католицької Церкви в Західній Україні".
Проф. Матвій Стахів: „До історії термінів ‚соборний' і ‚православний' на протязі тисячоліття християнства в Україні-Русі". (З приводу підготови відзначення тисячоліття християнства в Україні.)
Проф. Василь Ленцик: „Берестейська Унія в світлі сучасної історіографії".
Проф. Леонід Рудницький: „Значення Шевченкових слів ‚...а до того я не знаю Бога' ".
Д-р Роман Осінчук: „Українська лікарня ім. Митрополита Андрея Шептицького у Львові".

Округла заля І-го поверху

СЕСІЯ 9-та: Бібліографія, Етнічні студії.
Голова: Проф. Богдан Романенчук.

Доповіді:
Д-р Олександер Соколишин: „До початків історії розвитку української бібліографії".
Проф. Богдан Романенчук: „Деякі питання Шевченкової естетики".
Проф. Дмитро Штогрин: „Участь членів НТШ в міжнародніх конференціях і конгресах".
Проф. Любов Марголіна: „Етнічні конфлікти в сучасному світі".
Проф. Максим Бойко: „Палеографія української книжкової культури".

12:00 — 12:15 год. по пол.

Головна заля І-го поверху

Проф. Іван Головінський, голова Ділового Комітету: „Підсумки і закриття Ювілейного Наукового Конґресу НТШ".

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ ІНТЕНСИВНОЇ ЗБІРКИ НА III СКВУ!

До авторів статтей і дописів

Звертаємось до шановних авторів статтей і дописів, щоб їхні матеріяли, по можливості, були написані на машинці і щоб поміж рядками цього машинопису, евентуально рукопису, був подвійний відступ. Редакція приймає тільки оригінальні матеріяли.

Дописи про відзначування національних річниць, пов'язаних із специфічною датою, таких як: 22-го січня, Листопадові дні, Крутянські імпрези, березневі Шевченківські свята, різдвяні чи великодні та інші імпрези — присилати не пізніше, як 10 днів після влаштування даних імпрез.

Редакційна Колеґія „Свободи"

Український Конґресовий Комітет Америки
Відділ у Філядельфії, Па.

А П Е Л Ю Є

до всього Патріотичного Українського Громадянства Філядельфії і Околиці

ВЗЯТИ УЧАСТЬ
У ДНІ ЖАЛОБИ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ ГОЛОДУ в УКРАЇНІ в 1932-1933 PP.

що відбудеться

в неділю, 22-го жовтня 1978 року в Осередку Української Православної Церкви в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Автобуси з Філядельфії до Бавнд Бруку виїдуть з-під домівки „ТРИЗУБА", того ж дня, вранці.

Участь зголошувати в Канцелярії Відділу УККА.

НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ КЕНІЇ

Найробі, Кенія. — У вівторок, 10-го жовтня ц. р., Даніел Арап Мої став новим президентом Кенії. Його проголошено головою держави без загальних виборів тому, що він був єдиним кандидатом одинокої політичної партії в Кенії п. н. Національний Союз Африканців Кенії.

Теперішній президент походить з родини пастуха та за професією педагог, був одинадцять років віцепрезидентом, а після смерти першого та досі одинокого президента Кенії Джомо Кеньята, яка сталася 22-го серпня ц. р., виконував обов'язки президента.

Кенія, колишня колонія Британії, стала самостійною і незалежною державою в 1963 році.

КОСТЮМОВИЙ БАЛЬ
(HALLOWEEN DANCE)
у Православному Центрі св. Михаїла
247 Maple Avenue, UNIONDALE, L.I., N.Y.

Субота, 28 жовтня 1978 р., год. 9-та веч.
Грає відома оркестра Johnny Gay
Буфет та несподіванки. Перша нагорода за костюм.
Вхід $10.00 — студенти $5.00.
Костюми неконечно. Тел. (516) 593-3089

64-ий Відділ СУА в Ню Йорку
запрошує Членок та Громадянство на

Д О П О В І Д Ь
ГОЛОВИ СУА
ІВАННИ РОЖАНКОВСЬКОЇ
„З поїздки по Европі"

яка відбудеться
в суботу, 21 жовтня 1978 р., о год. 5:30 по пол. в домівці СУА, 108 Друга Авеню, Ню Йорк

До уваги Вашінгтону, Балтімор й околиці!

·КОНЦЕРТ
АНСАМБЛЮ БАНДУРИСТІВ ШКОЛИ КОБЗАРСЬКОГО МИСТЕЦТВА в НЮ ЙОРКУ
під кер. о. С. КІНДЗЕРЯВОГО-ПАСТУХОВА
з відомою молодою солісткою
Ларисою Магун-Гурин
відбудеться
в суботу, 21 жовтня 1978 р., о год. 5 по пол.
в залі Paint Branch High School
14121 Old Columbia Rd., Silver Spring (White Oak), Md.

•

Перед концертом
Кобзарська Виставка

Увага! БОФФАЛО І ОКОЛИЦЯ! Увага!

Українське Товариство ім. О. Довбуша в Боффало, Н. Й.
влаштовує

КОНЦЕРТ З ВЕЧЕРНИЦЯМИ

який відбудеться
в суботу, **28 жовтня 1978 р., о год. 7-ій веч. в Українському Домі „Дніпро"**
562 Дженесі вул., Боффало, Н. Й.

В КОНЦЕРТІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ:
- Гуцульський славний танцювальний ансамбль „ЧЕРЕМОШ", під кер. п. Д. СОРОХАНЮКА з Філядельфії, Па.
- ГУЦУЛЬСЬКА ОРИҐІНАЛЬНА ОРКЕСТРА під кер. п. М. КРАВЧУКА з Гамільтону, Онтаріо, Канада.
- ГУЦУЛЬСЬКА ОРИҐІНАЛЬНА ОРКЕСТРА під кер. п. Д. СОРОХАНЮКА з Філядельфії, Па.

Смачний та добірний буфет під зарядом газдинь.

По концерті
ЗАБАВА з ТАНЦЯМИ
Грає оркестра п. М. ТЕЛЮКА з Боффало.
До численної участи запрошує —

ГУЦУЛЬСЬКЕ Т-во ім. О. ДОВБУША в БОФФАЛО, Н. Й.

У ПОВЕНІ ЮВІЛЕЇВ

(Закінчення на стор. 2)

рики п'ять балів преси у Філядельфії. Під товариським аспектом вони були на високому рівні і учасники їх давали їм дуже прихильну оцінку. Та головна їхня вага в цих молодих кандидатах, учасниках конкурсів. Із цих, разом узятих 100 кандидаток і вибраних, а разом з товаришами на балі, 200 молодих сил, можна сьогодні вибрати щонайменше третину і створити з них секції при Союзі Українських Журналістів Америки, заопікуватися ними, влаштовуючи журналістичні курси, конкурси і т. п., словом дати їм журналістичний вишкіл. Редакції й адміністрації українських газет і журналів повинні тут у власному інтересі допомогти фахово і фінансово; творити доріст преси, замість плакати над її упадком.

З цього погляду Шостий баль преси, який відбудеться цього року незабаром, бо вже 4-го листопада у Філядельфії є, в повені наших ювілейних і товариських імпрез, чи не найбільше гідний уваги української свідомої громади.

КОНЦЕРТ ГАННИ КОЛЕСНИК

Ірвінгтон, Н. Дж. — В неділю, 22-го жовтня ц. р. о год. 4-ій по полудні тут в Українському Народному Домі при 140 Проспект евеню відбудеться концерт Ганни Колесник, меццо-сопрано, кол. солістки Київської опери. При фортепіяні Галини Клим. Передпродаж квитків у крамницях: „Дніпро",„Говерля",„Базар".

У глибокому жалю, повідомляємо, що в п'ятницю, 15-го вересня 1978 року, померла в Україні в місті Бережани, проживши 82 роки трудолюбивого і повного посвяти життя

бл. п. ЕЛИСАВЕТА ГУРКО-ВИСЛОЦЬКА

ПОХОРОН Покійної відбувся дня 18-го вересня ц. р. на цвинтарі в Мужилові, де поховано Її при могилі свого чоловіка о. протоєрея Романа Гурка.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

В безмежному жалі:
син — БОГДАН ГУРКО, Луїсвілл, Кентакі
син — ТАРАС в Бережанах в Україні
дочка — ОЛЬГА в Бережанах в Україні
синові:
МАРТА
СОФІЯ
внуки:
ХРИСТИНА
ЗЕНОВІЙ
ОРЕСТ
ЛЕСЯ
ЛІДІЯ
РОМАН

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню, 2-ий поверх
(ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ)

П'ятниця, 20-го жовтня 1978 р., о год. 7:30 веч.

СКУЛЬПТУРА і ПОЕЗІЯ
Міртали Бентов-Кардиналовської

мисткині відзначеної численними нагородами американських музеїв і фестивалів.

В ПРОГРАМІ:
1. Показ техніки відлиття скульптури з бронзу
2. Читання поезій із збірки „РАЙДУЖНИЙ МІСТ"
3. Авдійо-візуальна програма „ШЛЯХ ЛЮДИНИ" (поезія, скульптура і музика)

Вступне слово — редактор УЛЯНА ЛЮБОВИЧ

Вступайте в члени УНСоюзу!

Головна Управа Об'єднання Прихильників Української Народньої Республіки в США
повідомляє
всіх своїх Членів та все Українське Громадянство, що
в неділю, 22-го жовтня 1978 р. в Українському Пантеоні — Церкві-Пам'ятнику св. Андрія Первозванного в Бавнд Бруку, Н. Дж.
відбудуться

ЖАЛОБНІ ВІДЗНАЧЕННЯ
і вшанування пам'яті 7-ми мільйонів
ЖЕРТВ ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ в УКРАЇНІ

Урочистості розпічнуться о 9:30 год. ранку в Церкві-Пам'ятнику — Святою Літургією, яку відправить Блаженніший Митрополит-Владика МСТИСЛАВ в сослуженні довколишнього Духовенства.

Запрошується всіх Членів і Симпатиків Товариства Прихильників УНР, та все Українське Громадянство взяти якнайчисленнішу участь у Жалобній Відправі і Маніфестації для вшанування пам'яті Жертв Великого Голоду в Україні, які по вині московсько-комуністичного наїздника були замордовані в 1932-1933 рр.

Г. У. ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 7-го жовтня 1978 року померла, несподівано, в Чікаго, Ілл., на 53-му році життя

бл. п. ІРЕНА (ТУРИН) БАНАХ

родом із Тернопільщини (Зах. Україна),

залишивши горем прибитих:
чоловіка ОМЕЛЯНА БАНАХА
і сина ОРЕСТА з дружиною ДЕБІ (у Чікаго)
брата ТЕОФАНА і матір СТЕФАНІЮ (на Рідних Землях)
та дальша Родина (в Торонті, Канада)

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

ПРОГРАМА
ДНЯ ЖАЛОБИ
для вшанування
ЖЕРТВ ГОЛОДУ В УКРАЇНІ 1932-33 PP.
що відбудеться
в неділю, 22-го жовтня 1978 року в Бавнд Бруку, Н. Дж.

I

Год. 9:30 — АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА.
Год. 11:00 — Збірка Організацій Молоді та почотів з прапорами з Церкви-Пам'ятника.
Год. 12:30 — Похід з церкви до Хреста-Пам'ятника, СОБОРНА ПАНАХИДА перед Хрестом-Пам'ятником.

II

Год. 1-ша — Відкриття Маніфестації — Голова Всегромадського Комітету.
Відчитання Проклямації Губернатора стейту Ню Джерзі, Достойного Брендена Бирна з проголошенням 22-го жовтня ДНЕМ ЖАЛОБИ у стейті Ню Джерзі.
Слово — Ред. ВОЛОДИМИР БІЛЯЇВ.
Хор — під дириґентурою проф. ВАСИЛЯ ЗАВІТНЕВИЧА.
Слово — Ген. ПЕТРО ГРИГОРЕНКО.
Рецитація — ІВАННА КОНОНІВ.
Хор — під дириґентурою проф. ВАСИЛЯ ЗАВІТНЕВИЧА.
Не пора...

III

День Жалоби буде попереджений
ГОЛОДІВКОЮ
під будинком Об'єднаних Націй у Ню Йорку
в четвер-п'ятницю-суботу, 19-20-21-го жовтня ц. р.

ЗАКЛИКАЄМО ДО ЯКНАЙЧИСЛЕННІШОЇ УЧАСТИ В ГОЛОДІВЦІ!

Зголошуватися до участи в голодівці та за ближчими інформаціями до п-ні Дарії Степаняк, тел.: (212) 846-8359.

В справі пропам'ятних жетонів, голоситися до п-ні Марії Нестерчук, тел.: (212) 932-2130 або безпосередньо до Канцелярії УККА, 203 Друга Аве., Ню Йорк, Н. Й. 10003, тел.: (212) 228-6840, 6841; в Ню Джерзі до п. Константина Степового, тел.: (201) 375-0878.

В справі доїзду автобусом з Ню Йорку до Бавнд Бруку зголошуватися до д-ра Миколи Шпитка, тел.: (212) 847-4357.

Автобуси з Нюарку на Бавнд Брук відходять о год. 10-ій ранку з-під укр. кат. церкви св. Івана Хрестителя при Сенфорд Авеню.

З Ню Йорку — год. 9:30 ранку з-під Українського Народного Дому.

ВСЕГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ ВШАНУВАННЯ ЖЕРТВ ГОЛОДУ 1932-33

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА СВІЖУ МОГИЛУ НЕЗАБУТНЬОГО ПРИЯТЕЛЯ

СВ. П. ДИР. ПЕТРА ПОСТОЛЮКА

НА ПОТРЕБИ ВИДАВНИЦТВА „ЧЕРВОНА КАЛИНА", ЗАСНОВНИКОМ І КЕРІВНИКОМ ЯКОГО ВІН БУВ ДО ОСТАННЬОГО ДНЯ СВОГО ПЛОДОТВОРНОГО ЖИТТЯ, 50.00 ДОЛЯРІВ СКЛАДАЮТЬ

ФЕРЕНЦЕВЕЧІ

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Дорогого і Незабутнього
МУЖА І БАТЬКА

бл. п. МИРОСЛАВА СТАХОВА

буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в церкві св. Покрови в Бриджпорті, Конн. в суботу, 21 жовтня 1978 р., о год. 8:30 ранку

Просимо згадати Покійного у своїх молитвах

ДАРІЯ — дружина
ЮРІЙ І МИРОН — сини

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що 13-го жовтня 1978 року, несподівано, відійшла від нас у Вічність, наша Дорога МАМА, БАБУНЯ І ТЕЩА

бл. п. ВАСИЛИНА ВЕРЕМЧУК

на 82-му році життя, народжена на Волині, Україна.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися:

ПАРАСТАС — в неділю, 15-го жовтня 1978 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні DiPardo, 75 Harris Avenue, Woonsocket, R.I.

ПОХОРОН — в понеділок, 16-го жовтня 1978 р., о год. 9-ій ранку з української православної церкви св. Михаїла у Вунсакет на український православний цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
сини:
д-р ЄФИМ ВЕРЕМЧУК з родиною у Вунсакет
д-р АРКАДІЙ ВЕРЕМЧУК, Київ, Україна
дочка — НІНА КОРОПЕЙ з родиною, Лінколн, Р. Ай.
невістка — ІВАННА ВЕРЕМЧУК з родиною у Гартфорді
та ближча і дальша Родина в Україні

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує О. Твардовський

УСПІШНІ ВИСТУПИ ДРУЖИН УАСТ ,,ЛЬВІВ'' КЛІВЛЕНД

,,На своїй площі своя правда й своя сила'' — під таким ,,моттом'' дружина копаного м'яча УАСТ ,,Львів'', започаткувала свій новий сезон 1978/79 в місцевій ,,Лейк Ірі Сакер Ліґ''. Дня 17-го вересня ц. р., перша дружина відбула лігову зустріч на власній площі, при 6810 Бродв'ю Ровд в Пармі, Огайо з клюбом Джермен Сентрал Кікерс з яким українські спортовці перемогли — вислідом — 3:1. Ведення 1:0 для ,,Львова'', здобув Сантос у першій половині. В другій половині,після сповільнення темпів господарями німці вирівняли вислід 1:1, в дальнішому ході гри ,,львів'яни'' перейняли ініціятиву у висліді чого Вілліямс і Гейбл стрілили дальші два переможні ґолі ,,Львів'яни'' постійно загрожували і ,,бомбардували'' ворота німців, але завдяки знаменитому воротареві гості зуміли втримати цей вислід. З огляду на це, що перед нашою дружиною є дальші сильні противники, було б доцільно підкріпити ще хоч би одним добрим стрільцем лінію нападу та одним дефензивним змагуном, бо як показалося в цій зустрічі оборона ,,Львова'' хвилинами не була рішуча і цим створювала небезпечні ситуації нашому воратареві. Провідником і тренером дружини є інж. Андрій Шепарович.

,,Львів'' II — Джерман Сентрал Кікерс II — 1:1

Милою несподіванкою для членів і симпатиків УАСТ ,,Львів'' були змагання на цій же площі надійної резерви нашої першої дружини, що закінчилися ремісовим вислідом 1:1. Ця дружина виступає під проводом свого тренера, що грає в дружині Ігоря Жиги, який стрілив ремісового голя. Склад тієї дружини вповні український, а пересічний вік змагунів 17 років, що вказує на правильний підхід Проводу ланки Т-ва, який старається зберегти українське обличчя дружин ,,Львова'' за, що належиться похвала і признання. У складі дружини виступають: Д. Мішталь, Т. Вірста, Ю. Норка, Ф. Рур, І. Данко, З. Фаріон, П. Юзенів, Н. Дубик, П. Дрозд, С. Губач, Т. Якима та Ігор Жига.

Допоміжним тренером є Сабастіян Сантос. На жаль глядачів мало.

Вл. Кор.

ЛЕГКОАТЛЕТИЧНІ ЗМАГАННЯ В КЛІВЛЕНДІ

Дня 16-го вересня ц. р., в Клівленді відбулися легкоатлетичні змагання, що їх організувала спортова ланка місцевого Пласту. Заповіджена участь більшої кількости учасників з інших міст виявилася порожною обіцянкою: торонтонський СУМ відклав свій приїзд тринадцять годин перед змаганням, а тамошні пластуни на одну годину перед стартами... В загальному із зголошених 26-ох змагунів з-поза Клівленду, появилися на старт три — два з Детройту і один з Торонта.

Очевидно, в таких обставинах годі думати про розвиток тієї ділянки спорту. Наші змагуни, що виступають щонайменше один раз в тижні в шкільних змаганнях — мають чомусь іншу мірку для тієї справи в українському спортовому світі й вдоволяються одною імпрезою в році. Не диво, що осягнення вищого рівня йде черепашним темпом. Треба собі врешті усвідомити, що без міжклюбових змагань, без першенств СУМА й Пласту та СУАСТ-ів, та без спеціяльних імпрез, що стимулювали б ,,верхівку'' до солідного тренінґу впродовж цілого року, які притягали б все нові групи змагунів-початківців, будемо й далі презентувати середняків і змагунів нижчого рівня. Буйняк, Чамбул, Андрусишин, Вітряк і Гнип вийшли вправді з рядів змагунів, що ставили свої перші кроки в першостях УСЦАК, але гордитися тим, що їхні осяги міжнародної кляси в якійсь мірі є нашою заслугою — не можемо. Вони прямо поставилися до своїх цілей й завдань поважніше від інших і цим доказали, що без систематичної праці та самопосвяти і відкладення багатьох ,,благ'' щоденного життя, не можна й мріяти про висліди у вищій клясі. Молоді змагуни з амбіцією, — але без солідного підходу до цілої справи, забувають, що в спорті чудес немає та, що замало бути молодим і талановитим. Без плянової праці над собою, залишаться такими і більших осягів не здобудуть.

Повертаючись до звітових змагань, треба відмітити, що вони виявили вищий рівень місцевих легкоатлетів, які головно в бігових конкуренціях задивували нас вислідами, що ставили в тінь навіть останні на першостях УСЦАК. Як завжди порадувала нас Люба Завадівська, що виступила до цих змагань добре підготована і в добрій формі. Не можу собі уявити тієї легкоатлетки в змагу інакше, як лідера в даній конкуренції. На минулих першостях УСЦАК Люба вирівняла рекорд 100 м., — цим разом знову повторила свій осяг і в додатку в бігу на 200 м., перемогла з новим еміграційним рекордом. До більшого успіху цілої імпрези належить зарахувати теж осяг 15-річної Лесі Данило в бігах 400 м., і зокрема на 800 метрівці, на якій вона побила рекорд чемпіонки Торонта на цілих 23 сек. Андрій Городиський, як завжди, виказав добру форму й високий осяг. Обороняючи свій титул ,,еміґраційного'' чемпіона переміг в бігу на 400 м.

На першому місці треба поставити Михайла Сливку, що є взором солідарности й ентузіязму. Він єдиний з усіх відомих мені змагунів переводить систематично, пляновий тренінг. Біги в терені, інтерваловий тренінг, спрінти, вправи на скріплення кондиції — це все в його програмі. Постійна участь в загально-американських змаганнях дає йому досвід і довір'я до власних (великих) можливостей. У Торонті був першуном в бігах на 400 і 800 метрів, в Клівленді виказав свою вищість над чемпіоном УСЦАК Базюком, перемагаючи в бігу на 100 м. — 11.2 сек., 200 м. — 23.5 сек., та 400 м. — 51.1. Організатори змагань поставилися до своїх завдань досить поважно, винайнявши репрезентативний стадіон з доброю біжнею. Придбано чаші-медалі за три перші місця в індивідуальних конкуренціях та чашу для дружинового першуна. Чашу увундували п-во Ірина і Лев Дубас, присвячуючи її пам'яті приятеля спорту і активного змагуна в легкоатлетиці, тенісі і лещатарстві сл.п.д-ра М.Орловському. Чаша перехідна. Після змагань господарі гостили змагунів і гостей перекускою та відбулась забава при звуках професійної оркестри. Учасники тієї спортової імпрези повертались додому з вдоволенням.

Степан Маланчук

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Організаційні й громадські...

(Закінчення зі стор. 1)

1977 році, але в біжучому році дещо відстає від попередніх років. Наприклад, аж 11 Відділів не дали досі ані одного члена, що є дуже невідрадним явищем. Досі зорганізовано 2236 членів на загальну суму забезпечення 5 500 000 долярів; загальне майно УНС зросло до 42 520 000, помешкання в Українській Будівлі всі винаймлені; Боргові зобов'язання становлять тепер суму 6 200 000 долярів; Союзівка просперує добре; щоденник ,,Свобода" і ,,Український Тижневик" появляються реґулярно під керівництвом редакційної колеґії; йдуть старання, щоб Трибуна УНС появлялася реґулярно.

Головний Організатор поінформував також про деталі визначеної Екзекутивним Комітетом грошевої винагороди для найкращих організаторів в сумі 500, 300, 150 і 50 долярів, про пляни Організаційної Комісії обраної Головним Урядом УНС на своїй нараді у вересні ц. р. та поділився своїми власними спостереженнями з останньої поїздки в терен,а також про дуже вдалу імпрезу у Вашінґтоні в обороні нескорених борців в Україні і політичних в'язнів. Він просив присутніх посилити організаційну кампанію УНС, піддержувати ,,Свободу" та порушив багато інших справ. Інформаційна доповідь Василя Оріховського викликала загальне зацікавлення у приявних і виміну думок. Слово забирали: д-р М. Шлитко, д-р О. Соколишин, інж. М. Шпонтак, А. Копистянський, який закликав, щоб УНС дбав про піднесення престижу установи серед громади, Іван Пригода, рад. Б. Ластовецький, Марія Кульчицька та інші.

Пані М. Душник, заступниця головного предсідника, рекомендувала поширити організаційну кампанію на друге, третє, а може й четверте покоління, знаходити шляхи до молоді і до молодих родин, діючи в дусі гасла братських союзів, яке в цьому році звучить: ,,Братерство — це родинна справа". В кінці зборів присутній на залі ред. Володимир Левенець інформував секретарів про теперішній спосіб видавання газети і про намагання редакційної колеґії поліпшити її зміст.

Розмови і обмін думками про союзові і громадські справи продовжувались ще після формального закриття Зборів при перекусці, якою частувала присутніх Управа Округи.

Відділ УККА у Філядельфії...

(Закінчення зі стор. 1)

— У неділю, 5-го листопада ц. р., відбудеться Урочиста Конференція у 40-річчя вбивства полк. Євгена Коновальця. Управа Відділу доглянула, щоб у цю неділю не було інших імпрез і запросила найвидатніших наших доповідачів. Редактор Ігнат Білинський доповідатиме про ,,Коновальця як державника", ред. Ярослав Гайвас про ,,Коновальця, як військового й політичного провідника'',а ред. Володимир Душник про ,,Коновальця в міжнародно - політичних відносинах і його побут в Америці". Крім того в програмі — мистецька частина. Управа Відділу УККА вірить, що заля ,,Тризуба", о год. 3:30 по полудні виповниться вщерть українським громадянством і молоддю.

— Цьогорічне відзначування Листопадового Чину відбудеться заходами Відділу УККА в неділю, 19-го листопада ц. р.,о год. 4-ій по полудні в авдиторії Середньої Школи для Дівчат у вже давніше нами практикований спосіб. Після короткого святкового слова о. проф. Михайла Пирога відбудеться концерт українського хору ,,Гомін" з Великої Британії, під мистецьким керівництвом соліста Володимира Луцева. Управа Відділу вірить, що українське громадянство щиро й сердечно прийме гостей з Англії, які саме обходять 30-річчя своєї праці на полі розвитку української культури.

— Уже тепер інформовано українське громадянство Філядельфії та околиці, що Свято Державної Самостійности й Соборности України відзначатимуть у неділю, 20-го січня 1979 року, великим бенкетом і балем з участю високих Достойників Українських Церков, як і культурного та політичного життя і зокрема українського правозахисного руху.

Голова Комісії Українського Народного Фонду Володимир Повзанюк поінформував, що підготова збірки Українського Народного Фонду проходить звичайним порядком, хоча детепер наголошувано збірку фондів на потреби СКВУ. У кожному випадку багатогранна діяльність Централі УККА, яка м. і. фінансує 45 відсотків бюджету СКВУ, вимагає фінансових засобів, що їх може дати тільки українське громадянство.

На засіданні, що ним проводив голова Відділу проф. д-р П. Стерчо, а секретарював Мирон Баранецький, взяли участь майже всі члени Управи й майже всі дискутували над справами на порядку нарад. Референт суспільної опіки Петро Ґенґало, звернув увагу на те, що всебільше є українських громадян, які потребують чи потребуватимуть соціяльної допомоги, не зважаючи на благородне діло Української Католицької Митрополії, яка вже шість років несе велику мешканеву допомогу своїми двома модерними й люксусовими домами ,,Вознесіння". У цій ділянці діяльности Відділ УККА стоїть у дуже тісному контакті з ЗУАДК-ом та Суспільною Опікою при ЗУАДК.

Шостий Баль...

(Закінчення зі стор. 1)

ший дохід, чистий прихід якого призначений на українські журналістичні видання СФУЖО і СУЖА та стипендії українським студентам журналістики.

Мґр Квітка Семанишин повідомила, що вже прийшло дев'ять зголошень репрезентанток преси. Було б дуже побажаним, щоби редакції преси і журналів не зволікали до останнього дня, а по змозі якнайскорше до 16-го жовтня, а найпізніше перед 20-им жовтня надіслали виповнені запитники із заподанням імен репрезентанток та фотографіями на адресу: Miss Kwitka Semanyshyn, 489 Richmond Ave., Maplewood, N. J., 07040; Tel. (201)762-3154.

Діловий Комітет Балю Української Преси, що його цього року очолює п-і Христя Кульчицька, розіслав уже запрошення на знані адреси. Хто, однак, із-за неповного адресаря чи зміни адреси ще не отримав запрошення або бажає додаткового запрошення для своїх приятелів, чи хотів би замовити собі столики на баль — у цих справах слід звертатися до референтки цих справ у Діловому Комітеті: Marijka Leskiw, 4652 Tacony St., Philadelphia, Pa., 19137, Tel.: (215)535-2044.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2)

Ми вже згадували, що автор подав докладно про мотиви поезій Б. Лепкого (на понад 40 сторінках). Про стиль поетичних писань поета говорить автор тільки на чотирьох сторінках. Гадаємо, що замало. Треба б докладніше оцінити мистецькі засоби поета. Автор сказав загально, що ,,картинність, настрої та почування поет висказує з допомогою версифікаційних засобів, як порівняння, метафора, метонімія тощо''. Читач бажав би почути про естетичну аналізу кількох поезій в такому виді, як це зробив Яр Славутич із найкращою поезією Б. Лепкого, зі славними ,,Журавлями''. К. Біда написав, що автор плянує написати ще одну працю про Б. Лепкого — читачі чекають на неї.

Дуже добре написаний розділ про наукову працю Б. Лепкого, про його історії літератури українського й польською мовами та про його монографічні праці про наших письменників.

Цікаві вісті про рід Лепких, родоначальником якого був львівський золотар мистець Яків Лепкий (1530-1586). Один його син Юрій вимандрував до Німеччини, де ця родина звалася вже Lepke . Другий син залишився на рідній землі і від цього Миколи пішов численний рід аж до Богдана - поета.

В книзі аж три бібліографії, авторами яких є: Євген Юлій Пеленський, Зенон Кузеля і Василь Лев. Перша має 28 сторінок, друга — 10, а третя — 33. Ці бібліографії свідчать про те, яку велику працю виконав Б. Лепкий, скільки він написав впродовж свого життя!

Показник імен, місцевин і предметів'' займає 17 сторінок. При моїм імені ствердив я, що на сторінках 133 і 167 немає мого нічого, а зате не подані 318, 319 і 358 сторінки, на яких згадано мої праці про Лепкого. В бібліографії не згадані мої статті про Лепкого: 1. Рецензія на повість ,,Зірка'', Львів, 1929, ,,Літопис Червоної Калини'', 1929, ч. 3, ст. 20; 2. ,,Він був поетом і в щоденному житті'', ,,Свобода'', 1950, з 21-го липня; 3. ,,Мазепа'' Б. Лепкого'', ,,Свобода'', 1955, з 28 червня.

О. д-р М. І. Любачівський. ВІРУЮ В ЄДИНОГО БОГА. Проповіді і розважання. Українське Видавництво ,,Добра Книжка''. Торонто, 1978, ст. 344. Обкладинка М. Левицького. До друку приготовив Яр. Чумак.

Ця книжка складається з таких частин: Про віру говориться у п'ятьох уступах (ст 5-23),про X II артикулів Символа віри — подано на сторінках від 24-ої до 303-ої. В третій частині надруковано сім проповідей про Пресвяту Евхаристію та три ,,принагідні проповіді'' (про покликання, про піст і про закінчення шкільного року).

Автор дякує Стемфордському єпископові за те, що заохотив і допоміг йому видати цю книжку, яка дуже потрібна і для батьків і для їхніх дітей учнів, бо в деяких парафіяльних школах навчають релігії по-англійському. Батьки могли б читати цю книжку разом із дітьми і таким способом повчати їх релігії й української мови, бо ця книжка написана гарною українською мовою.

Батьки мають нагоду підтримати віру в своїх дітей, читаючи з ними такі уступи, як ,,Хто є Бог?'', ,,Всесвіт і природний закон доказують існування Бога'' та інші частини цієї книжки.

Автор стверджує, що тепер ,,є багато таких людей'', що готові змінити свою віру, чи релігію за добре подружжя, за краще становище, чи за підвищення платні'' — та Христос учив, що ,,ми повинні ставити нашу віру й правди Божі понад усе, навіт понад наше життя''.

Любачівський, Bishop's Chancery, 161 Glenbrook Road, Stamford, Conn. 06902. $7.50.

НІМЕЦЬКА ПОЛІТИКА

(Закінчення зі стор. 2)

тернативи щодо політики ,,відпруження'' з Москвою. А господарчо-торговельні зносини з країнами Сходу все міцнішають, недавно німецькі фірми взяли на себе мільярдові зобов'язання супроти господарства СССР. Отже, політика постачання Сходові різних матеріялів, які спричиняються також і до небезпечного потуження мілітарного потенціялу комуністичного бльоку, безупинно продовжується.

Проте, чи зайшла б якась кардинальна зміна в зовнішній політиці Західньої Німеччини, якби (поминаючи вибори у Гессені і Баварії, які безпосереднього впливу у цьому відношенні мати не можуть) на зміну ліберально-соціялістичного уряду у федеральних маштабах прийшов уряд християнської демократії? Переважає думка, що міг би змінитися тільки ,,стиль'', а не суть східньої політики. Навіть завзятий антикомуніст Штраус (який, до речі, бачився з Брежневим під час його останнього перебування у Німеччині) заявляє, що, мовляв, вони (себто християнські демократи) теж потраплять вести політику добрих відносин з СССР.

В цих обставинах ані від соціялістів з лібералами, ані від християнських демократів — якби вони прийшли до влади в Німеччині — не можна сподіватися якоїсь рішучої політики супроти СССР. Німецькі фірми продовжуватимуть і далі шукати прибутків зі своїх трансакцій з країнами Сходу, а німецькі уряди далі сподіватимуться, що таки вдасться знайти якесь ,,модус вівенді'' з Москвою.

Про поневолені народи в СССР нічого не говориться, бож це дратує Москву. Слово Україна ледве чи з'являється на сторінках німецької преси або у виступах німецьких політиків — до якої партії вони не належали б. Найбільше — час від часу щось промовиться про людські права ,,в цілому світі'', але й то дуже обережно, далеко в меншій мірі, ніж, наприклад, у ЗСА. Західній світ, а спеціяльно Німеччина, заколисує себе ілюзіями можливости домовлення з Москвою...

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АЛЕКСАНДРА ШКАМБАРА - ДУРАНІ, членка УНС Відд. 363 в Едмонтоні. Альберта, померла 18 липня 1978 на 36 році життя. Нар. 1943 р. в Зборові, Тернопіль, Україна; членкою УНС стала в 1966 р. Залишила у смутку сина Марка, батька Василя і маму Стефанію. Похорон відбувся 21 липня 1978 на цвинтарі св. Михаїла в Едмонтоні, Альберта, Канада.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ЙОСИФ РАК, член УНС Відд. 173 у Вілмінґтон, Дел., помер 14 липня 1978 на 67 році життя. Нар. 1910 р. в с. Ярославич, пов. Зборів, Україна; членом УНС став 1967 р. Залишив у смутку приятелів у Вілмінґтоні і жінку та родину в Україні. Похорон відбувся 18 липня 1978 р. на катедр. катол. цвинтарі у Вілмінґтон, Дел.

Вічна Йому Пам'ять!
Петро Щерба, секр.

Д-Р ВОЛОДИМИР ДЕЦИК, член УНС Відд. 93 в Потакет, Р. Ай., помер 22 серпня 1978 на 68 році життя. Нар. 1910 р. в Самборі, Україна; членом УНС став у 1958 р. Залишив у смутку дружину Таїсу, синів Віктора, Юліяна і Романа та дві доні: Уляну і Ліду. Похорон відбувся 24 серпня 1978 р. на цвинтарі св. Михаїла, Блекстон, Масс., Вонсакет, Р. Ай.

Вічна Йому Пам'ять!
І Данилюк, секр.

ДОРА МЕНТУХ, членка УНС Відд. 271 в Елмайра, Н. Й., померла 4 серпня на 81 році життя. Нар. у січні 1897 р. в Раві Руській; членкою УНС стала у квітні 1929 р. Залишила у смутку двох синів, дві доньки, внуків та правнуків. Похорон відбувся 6 серпня 1978 р. на цвинтарі св. Николая в Горлец, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
І. Чопко, секр.

АННА ЧОП. членка УНС Відд. 383 в Бриджпорт. Па., померла 27 серпня 1978 на 82 році життя. Нар. 1896 р. в Добровічу, пов. Ярослав, Зах. Україна; членкою УНС стала у 1924 р. Залишила у смутку чотирьох синів: Петра, Юрка, Михайла, Володимира, одну дочку Марію та 19 внуків і 15 правнуків. Похорон відбувся 31 серпня 1978 р. на цвинтарі св. Матея у Коншогокен, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Йосиф Хома, секр.

МІРІЯМ М. СТЕКЕЛ. членка УНС Відд. 47 у Бетлегем, Па., померла 30 серпня 1978 на 64 році життя. Нар. 1914 р. у С. Вайтголл, Па.; членкою УНС стала 1973 р. Залишила у смутку сестру та іншу родину. Похорон відбувся 2 вересня 1978 р. на цвинтарі Ґрінвуд в Аллентавн, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Анна Гарас, секр.

МАРІЯ ГОМЕЛЬ, членка УНС Відд. 430 у Філядельфії. померла 18 липня на 53 році життя. Нар. 1925 р. в Боголюбівці, Дніпропетровськ; членкою УНС стала в 1949 р. Залишила у смутку чоловіка Петра, синів: Михайла і Петра, три сестри в Україні та брата і дальшу родину. Похорон відбувся 22 липня 1978 р. на українському цвинтарі у Філядельфії.

Вічна Їй Пам'ять!
І. Книгиницький, секр.

РОМАН ПЕЛЕХ, член УНС Відд. 204 в Ню Йорку, помер 15 липня 1978 на 68 році життя. Нар. 1911 р. у Львові; членом УНС став 1968 р. Залишив у смутку дружину Галину, синів Богдана і Романа. Похорон відбувся 18 липня на цвинтарі св. Андрея в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Палідвор, секр.

СТЕФАН ЗАЛЬОПАНИЙ, член УНС Відд. 385 в Міннеаполіс, помер 29 червня 1978 на 78 році життя. Нар. 1900 р. в Настасові, пов. Тернопіль, Україна; членом УНС став у 1949 р. Залишив у смутку дочку Мирославу з чоловіком та родину в Америці, Канаді і Україні. Похорон відбувся 3 липня 1978 р. на цвинтарі св. Антонія в Міннеаполіс.

Вічна Йому Пам'ять!
Ярослав Карпяк, секр.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!